SUPPLEMENT

TO THE

BOMBAY GOVERNMENT GAZETTE.

Published by Authority.

THURSDAY, 25TH DECEMBER 1862.

PROCEEDINGS OF THE LEGISLATIVE DEPARTMENT, BOMBAY.

Report on the Village Police by Select Committee.

मुंबई इलाक्यांतील गांवचे पोलिसा विषयीं नियम ठरविण्या बाबदचे आक्टाचे मसुद्याचा विचार करून रिपोर्ट करण्या साठीं नेमलेले सिलेक्ट कमिटीचा रिपोर्ट.

या मसुद्यांत कमिटीनें जो फेरफार केला आहे व जो मजकूर वाढविला आहे त्याचा मुख्य हेतु हाच आहे कीं या मसुद्यावरून स्थापावयाचे गांवचे पोलिसांवर अधिक देखरेख राहावी आणि डिस्ट्रिक्ट पोलिसाचें जें वाजवी काम तें गांवचे पोलिसानें करूं नये.

गांवचे पोलिसाची देखरेख ठेवण्याचा अधिकार पोलिस सुपरिंटेंडेंटांस व त्यांचे आसिस्टंटांस मात्र देण्याचें मुळचे ३ रे कलमांत होतें परंतु तो अधिकार कोणतेही वरिष्ठ दरज्याचे ताब्यांतल्या माजिस्ट्रेटास देण्याची परवानगी सरकाराकडे ठेवण्या साठीं त्या कलमांत फेरफार केला आहे.

अमुक बातमी आह्मास अगत्याची वाटली नाहीं ह्मणून आह्मी ती दिली नाहीं अशी सबब पाटलानी सांगूं नये ह्मणून पाटिलाचे कामाविषयीं १० वें कलम आहे त्यांत मजकूर वाढविला आहे. बातमी अगत्याची असो किंवा नसो ती सदरहू फिरविलेले कलमावरून देणें त्यास अवश्य होईल.

मुडद्याविषयीं पंचाईत भरण्याचें काम पोलिस स्टेशन स्वाधीन असणारे अंमलदाराचें आहे असें फौजदारी काम चालविण्याचे रीतीविषयींचे कायद्यांत सांगितलें आहे आणि या कामांत दखल होऊं नये किंवा तें काम दुसऱ्यानी करूं नये असें कमिटीचे नजरेस येतें परंतु मुडद्याची पंचाईत भरण्यास विलंब लागला असतां पंचाईत भरण्याचा हेतु रद्द होईल असे प्रसंग वारंवार उत्पन्न होण्याचा संभव आहे सबब पंचाईत भरण्याचा अधिकार मुळचे मसुद्यांतील १२ वे कलमावरून पाटिलास होता तो त्याणी फार निकडीचे प्रसंगीं मात्र चालवावा अशे रितीनें तें कलम फिरविलें आहे. पंचाइतीचे रिपोर्टाविषयीं व तो रिपोर्ट पुराव्यास घेण्याविषयीं मजकूर सदरहू कलमाचे शेवटीं होता तो फौजदारी काम चालविण्याचे रीतीविषयींचे कायद्यांतील ठरावास विरुद्ध आहे असें नजरेस आल्यावरून काढून टाकला आहे.

जो रिपोर्ट डिस्ट्रिक्ट पोलिस अफिसरास करावा ह्मणून १९ वे कलमांत ठराव आहे तो रिपोर्ट ज्या माजिस्ट्रेटाचे हुकुमतींत बिनवारशी माल सांपडला असेल त्या माजिस्ट्रेटास करावा हें योग्य आहे असें कमिटीस वाटल्यावरून त्याप्रमाणें तें कलम फिरविलें आहे. बाकीचे फेरफार शब्दांचे मात्र आहेत.

(सही.) विलियम एडवर्ड फ्रीयर.
" विलियम आर. मान्स फील्ड.
" आर्चीबाल्ड डेविड राबर्टसन.

तारीख १५ वी डिसेंबर सन १८६२ इसवी.

मुंबई इलाख्यांतील गांवचे पोलिसाविषयीं नियम ठरविण्याबाबदचे आक्टाचा मसुदा.

उद्देश.

मुंबई इलाख्यांतील गांवचे पोलिसाविषयीं नियम ठरविणें योग्य आहे या-स्तव खालीं लिहिल्या प्रमाणें ठरविलें आहे:—

मुंबईचे कायदे पुस्तकांतील सन १८२७ चे १२ वे कायद्याचे भाग रद्द करण्याविषयीं.

१. मुंबईचे कायदे पुस्तकांतील सन १८२७ चे १२वे कायद्याचे खालीं लि-हिलेले भाग रद्द केले असत, म्हणजे

६ वें कलम.

इंडियाचे लेजिस्लेटिव कोन्सिलाच्या सन १८६२ च्या १७ वा आक्ट आहे त्या धरून ८२ वें कलम जितकें रद्द झालें नाहीं तितकें.

४८ वे कलमाचे प्रारंभापासून ५३वे कलमाचे शेवटापर्यंत.

गांवचे पोलिसाची व्यवस्था कोणी करावी व त्यावर हुकुमत कोणी चालवावी व देखरेख कोणी ठेवावी.

२. प्रत्येक जिल्ह्यांत माजिस्ट्रेटाचा हुद्दा ज्या अंमलदाराकडे कायद्या प्रमाणे असेल त्या अंमलदाराचे कामापैकीं जिल्ह्यांतील गांवचे पोलिसाची व्यवस्था क-रणें व देखरेख ठेवणें व त्यावर हुकुमत चालविणें हें काम आहे आणि त्यावर पो-लीस कमिशनराची हुकुमत व देखरेख राहील.

पोलीस पाटिलांवर किंवा गांवचे इतर अंमलदारांवर कोणी अधिकार चालवावा.

३. जिल्ह्याचा माजिस्ट्रेट पोलिसाचे कारणासाठीं पोलीस पाटिलांवर किंवा गां-वचे इतर अंमलदारांवर कोणताही अधिकार चालवीत असेल किंवा चालविण्यास मुखत्यार असेल तो अधिकार पहिले वर्गांतील ताब्यांतल्या माजिस्ट्रेटाचे अधिकारा-हून ज्या माजिस्ट्रेटाचे अधिकार कमी नसतील त्याणें व पोलीसचे डिस्ट्रिक्ट सुपरिं-टेंडेंटानें व पोलीसचे आसिस्टंट डिस्ट्रिक्ट सुपरिंटेंडेंटानें पोलीस कमिशनराचे व जि-ल्ह्याचे माजिस्ट्रेटाचे हुकुमाप्रमाणें चालवावा असें ठरविण्यास गवरनर इन् कोन्सि-ल मुखत्यार आहेत.

गांवचे पोलीस वतनदार पाटिलाचे किंवा इतर कोणी पोलीस पाटिल नेमण्यांत येईल त्याचे स्वाधीन राहील.

४. प्रत्येक गांवचें पोलीस, वतनदार पाटिलाचे स्वाधीन राहील, किंवा पोलीस कमिशनराचे मंजुरीनें व सन १८४३ चे ११ वे आक्टांतील ठरावांस अनुसरून किंवा मुंबई इलाख्यांत गांवचे वतनदार अंमलदारांचे चाकरी बाबद नियम ठरविण्यावि-षयीं इतर कोणताही आक्ट असेल त्यांतील ठरावांस अनुसरून ज्या इतर मनुष्यांस जिल्ह्याचा माजिस्ट्रेट पोलीस पाटील नेमील त्याचे स्वाधीन राहील.

शहराचे किंवा आगेचे निरनिराळे तुकड्यांसाठीं पोलीस पाटील नेमण्याचा अधिकार आहे.

५. कोणतेही शहरांत किंवा आगेंत गांवचे पोलिसीचें काम एका पोलीस पाटिलास योग्य रितीनें चालवत नसेल तेव्हां पोलीस कमिशनराचें अनुमत घेऊन त्या शहराचे किंवा आगेचे अमुक तुकड्यांसाठीं जरूर असतील तितके पोलीस पाटील नेमण्याचा अधिकार अथवा गांवचे पोलिसासुद्धां सगळे पो-लीस फौजांवर हुकूम व अधिकार चालविण्याचा अखत्यार देऊन डिस्ट्रिक्ट पोलिसाचा अंमलदार नेमण्याचा अधिकार जिल्ह्याचे माजिस्ट्रेटास आहे.

त्यांचा अधिकार

आणि सदर्हू प्रकारचे अंमलदारास (सन १८६ च्या आक्ट) मुं-बई इलाख्याचे डिस्ट्रिक्ट पोलिसाबाबद आहे त्यावरून जो अधिकार व कामें आहेत त्यांखेरीज आणखी पोलीस पाटिलाचीं सर्व कामें करण्याचा अधिकार त्यास आहे व तीं सर्व कामें त्याणीं केलीं पाहिजेत.

६. पोलीस पाटिलावर जिल्ह्याचे माजिस्ट्राची हुकुमत आहे त्याखेरीज आणखी ज्या माजिस्ट्राचे हुकुमतीचे स्थलसीमेंत त्याचा गांव असेल त्या माजिस्ट्राचे हुकमा प्रमाणें त्याणें काम केलें पाहिजे आणि तो माजिस्ट्रेट जीं पत्रकें किंवा बातमी मागेल ती त्यास त्याणें दिली पाहिजे आणि गुन्ह्या विषयीं व पोलिसा संबंधीं सर्व कामाविषयीं आणि गावांतील लोकांचे मनांची स्थिति व त्यांचें आरोग्य व त्यांची सामान्य स्थिति कशी आहे या विषयीं नेहेमी बातमी दिली पाहिजे. आणि त्याणें आपले शक्तिप्रमाणें डिस्ट्रिक्ट पोलिसास ही त्यांचे कामांत मदत दिली पाहिजे.

पोलीस पाटिलाचीं कामें.

७. गांवचे चाकरांचें सामान्यतः कोणतेंही काम असलें तथापि त्या सर्वांजवळून आपले कामास मदत मागण्याचा अधिकार पोलीस पाटिलास आहे आणि पोलीस पाटिलासाठीं सर्व लेखी पत्रकें व प्रोसिडिंगें तयार करण्याचें काम गांवचे जमाबंदीचा हिशोब ठेवण्यासाठीं ज्यांस चाकरीस ठेवलें असेल त्याचें आहे असें समजावें.

गांवचे चाकरावरील त्याचा अधिकार.

८. चोरी न होई व लोकांचे स्वस्थतेचा भंग न होई व सर्व लोकांस व गांवचे लोकांस इजा होण्यासारिखीं कृत्यें न होत असा होईल तितका बंदोबस्त राखण्यासाठीं गांवचे चाकर लोकांची व्यवस्था पोलीस पाटिलानें करावी आणि सदर्हू चाकर लोकांपैकीं कोणी मनुष्यानें गैरचाल किंवा हयगय केली तर ती सर्व आपण ज्या माजिस्ट्राचे प्रत्यक्ष ताब्यांत असेल त्या माजिस्ट्रास त्याणें जाहीर करावी.

चोरी वगैरे न होण्याविषयीं बंदोबस्त ठेवावा.

९. पोलीस पाटिलानें किंवा गांवचे चाकरांपैकीं ज्या मनुष्यास पोलीसचें काम पडलें असतां करावें लागतें त्या मनुष्यानें पोलीसचें काम करण्यांत गफलत किंवा हयगय केली तर ज्या अंमलदारांस या आक्टाचे ३ रे कलमावरून गांवचे पोलिसावरील अधिकार दिला असेल त्या अंमलदाराचे हुकुमावरून खालीं लिहिल्या प्रमाणें दंडास तो पात्र होईल म्हणजे त्याचे ३ तीन महिन्यांचे वेतनाचे बरोबरी इतके पराकाष्ठा दंडास तो पात्र होईल. या कानू अन्वयें जी शिक्षा करतां येते त्या शिक्षेहून अधिक शिक्षा करण्यासारिखी वर्तणूक आपणास जें कर्तव्य त्या विरुद्ध करील किंवा कानू तोडील किंवा इतर गैरचाल चालेल किंवा गुन्हा करील तर पोलीसचे कोणी मनुष्यानें तशीच गैरचाल किंवा गुन्हा केला असतां मुंबई इलाख्याचे डिस्ट्रिक्ट पोलिसाविषयीं सन १८६   चा आक्ट आहे त्याचे २७ वे व २८ वे व २९ वे कलमा अन्वयें त्यावर ज्या रितीनें काम चालवून त्यास जी शिक्षा होते तसें त्यावर काम चालवून त्यास शिक्षा करावी.

कामाची हयगय वगैरे केली तर शिक्षा होईल ती.

१०. रकम १ ली- जें आपले दृष्टीस पडेल किंवा ऐकण्यांत येईल तें सर्व आपले वरिष्ठ अंमलदारास कळविणें हें आणि ज्या अधिकाऱ्याचा हुकूम आपण मान्य केला पाहिजे त्याणे दिलेले हुकूम तात्काळ मान्य करणें व त्याणें दिलेलीं वारंटें बजावणें हें आणि लोकांचे स्वस्थपणा संबंधीं बातमी काढून डिस्ट्रिक्ट पोलिसास जाहीर करणें हें, आणि आपले गांवाचे हद्दींत गुन्हे व सार्वजनिक उपद्रव न होण्याचा बंदोबस्त ठेवणें हें व गांवांतील गुन्हेगारांचा पत्ता लावून त्यांस इनसाफास आणणें हें आणि ज्या मनुष्यांस धरण्याची पुरती सबब असेल त्यांस गांवचे हद्दींत धरणें हें पोलीस पाटिलाचे व गांवचे पोलीसचे लोकांचें काम आहे.

पोलीस पाटिलाचीं कित्येक कामें वगैरे.

धरलेले मनुष्यास २४ कलाकांचे आंत डिस्ट्रिक्ट पोलीस ठाण्यास पाठवावा.

रकम २ री— सदर्हू प्रमाणें धरलेला मनुष्य २४ कलाकांचे आंत ज्या डिस्ट्रिक्ट पोलीस ठाण्याचे हद्दींत आपला गांव असेल त्या ठाण्यास पाठवावा किंवा ठाण्याच्या अंमलदार येई किंवा त्याणें पाठविलेला अंमलदार येई तों पर्यंत त्यास अटकावून ठेवावा मग त्या अंमलदारानें मुंबई इलाक्याचे डिस्ट्रिक्ट पोलिसाविषयीं सन १८६ च्या आक्त आहे त्या प्रमाणें तजवीज करावी.

गुन्हेगार गांवांतून पळाला किंवा तो माहीत नसेल तर डिस्ट्रिक्ट पोलीस ठाण्याचे अंमलदारास बातमी पाठवावी.

११. गांवचे हद्दींत गुन्हा होऊन गुन्हेगार पळाला असेल किंवा माहीत नसेल तर पोलीस पाटिलानें आपला गांव ज्या डिस्ट्रिक्ट पोलीस ठाण्याचे हद्दींत असेल त्या ठाण्याचे अंमलदारास तात्काळ बातमी पाठवावी आणि आपण स्वतः चौकशी करण्यास लागावें व त्या बाबद मिळेल तो पुरावा घेऊन सदर्हू अंमलदाराकडे त्याणें पाठवावा.

अपमृत्यूने किंवा अकस्मात कोणी मरण पावला किंवा गांवांत मुडदा सांपडला तर पंचाईत करावी.

१२. कोणी मनुष्य अपमृत्यूनें किंवा अकस्मात मरण पावला किंवा गांवचे हद्दींत मुडदा सांपडला तर पोलीस पाटलानें ज्या पोलीस ठाण्याचे हद्दींत गांव असेल तें पोलीस ठाणें स्वाधीन असणारे अंमलदारास तात्काळ रिपोर्ट करावा परंतु सदर्हू प्रकारचे अंमलदार येण्यास वेळ लागेल आणि प्रसंग निकडीचा असेल तर त्याणे आपण स्वतः गांवचे किंवा आसपासचे तीन च्यार आब्रूदार हुशार मनुष्यांस पंचाईत करण्यासाठीं तात्काळ जमवावे मग त्या मनुष्यांनीं मरणाचे कारणांची व त्यासंबंधीं सर्व हकिकतीची चौकशी करून लेखी रिपोर्ट करावा, तो रिपोर्ट पोलीस पाटिलानें सदर्हू पोलीस ठाणें स्वाधीन असणारे अंमलदाराकडे पोंचता करवावा.

पंचाइतींत बसण्यास नाहीं म्हटलें किंवा हयगय केली तर शिक्षा होईल ती.

रकम २ री— सदर्हू प्रकारचे पंचाइतींत बसण्यासाठीं पोलीस पाटिलानें कोणी मनुष्यास सांगितलें असतां तो वाजवी कारणावांचून तसें करण्यास नाहीं म्हणेल किंवा हयगय करील तर त्या गुन्ह्याची माजिस्ट्रेटासमक्ष शाबिती झाली असतां तो पराकाष्ठा ५० रुपये पर्यंत दंडास किंवा एक महिना पर्यंत कैदेस पात्र होईल.

कोणीं मनुष्यानें इतर ठिकाणीं मोठा गुन्हा केला आहे असें वाटत असेल त्यास धरण्याचा अधिकार पोलीस पाटिलास आहे.

१३. आपले गांवांतील अमुक मनुष्यानें इतर ठिकाणीं मोठा गुन्हा केला आहे असें वाटण्याची सबब असेल त्यास पोलीस पाटिलाने धरावा आणि ज्या पोलीस ठाण्याचे हद्दींत आपला गांव असेल त्या ठाण्याच्या डिस्ट्रिक्ट पोलीस अंमलदार किंवा त्याचे ताब्यांतला अंमलदार येई तों पर्यंत त्या कैद्यास अटकावून ठेवावा आणि मग त्या आरोपित मनुष्यास आणि जे जिन्नस आपले कबज्यांत आले असतील व जे त्या खटल्यांत पुराव्याचे उपयोगी पडण्यासारखे असतील ते सदर्हू प्रकारचे पोलीस अंमलदाराचे स्वाधीन करावे.

कांहीं प्रसंगीं साक्षीदारांस बलावून त्यांस विचारण्याचा अधिकार आहे.

लपविलेले जिनसांसाठीं झाडा घेणें.

परंतु राहाण्याचे घरांच्या सूर्यास्तापासून सूर्योदया पर्यंत झाडा घेणें तो फारच जरूर असेल तेव्हां मात्र घ्यावा.

१४. **रकम १ ली.—** ज्या खटल्यांत शिक्षा करण्याचा आपणास अधिकार नसेल तशी खटल्याची आपलें काम म्हणून पोलीस पाटिलास चौकशी करावी लागेल ती करितांना साक्षीदारांस बलावून त्यांस विचारण्याचा अधिकार आणि लपविलेल्या जिनसांसाठीं झाडा घेण्याचा अधिकार पोलीस पाटिलास आहे. परंतु राहाण्याचे घरांच्या झाडा घेणें तो फारच जरूर असल्यावांचून पोलीस पाटिलानें सूर्यास्तापासून सूर्योदया पर्यंत घेवूं नये.

दुसरे गांवाचे हद्दींत आण्याच्या अधिकार.

रकम २ री.— झाडा घेण्यासाठीं किंवा गुन्हेगार म्हणून वाटत असतील त्या मनुष्यांच्या पाठलाग करण्यासाठीं दुसरे गांवाचे हद्दींत आऊन काम करण्याचा अधिकार पोलीस पाटिलास आहे परंतु त्या बाबद त्याणे त्या गांवाचे

पोलीस पाटिलास तात्काळ बातमी दिली पाहिजे. आणि त्या गांवचे पाटिलांच्यांनी करवे- ल तितकी मदत त्यास केली पाहिजे. आणि झाडा घेण्याचें किंवा पाठलाग करण्याचें काम चालविण्याची जबाबदारी त्यांवर आहे.

दारूचीं दुकानें, जुगाराचा आ- खाडा वगैरे यांत वारंटावांचून आ- ऊन तपास करण्याचा अधिकार आहे.

१५. कोणतीही चौकशी किंवा इतर काम आपणास सांपलें असेल तें करण्यासा- ठीं दारूचे दुकानांत किंवा जुगाराचे आखाड्यांत किंवा बेढंगी मनुष्यें ज्या इतर जागेंत येत जात असतील त्या जागेंत वारंटावांचून जाऊन तपास करण्याचा अधिकारही पो- लीस पाटिलास आहे.

हलक्या मारामाऱ्या व शिवी- गाळी व मालाची हलकी चोरी अशे कित्येक मुकदम्यांचा इन- साफ किंमत किंवा नुकसानी २ रुपयांवर नसेल तेव्हां करण्या- चा अधिकार आहे.

आणि पोलीस पाटिलाचे हु- कुमास हरकत केल्याचा आरोप आलेले मनुष्याचा इनसाफ क- रण्याचा अधिकार आहे.

१६. आपले गांवचे हद्दींत हलकी मारामारी किंवा शिवी गाळी करण्याचा आरोप किंवा नुकसानी किंवा हलकी चोरी केल्याचा आरोप कोणी मनुष्यावर आला असून चोरलेले मालाची किंवा झालेले नुकसानीची आकारलेली किंमत दोन रुपयांवर नसेल तेव्हां त्या मनुष्याचा इनसाफ करण्याचा अधिकार पोलीस पाटिलास आहे. आणि आपण स्वतः कायदेशीर दिलेले हुकुमास हरकत केल्याचा किंवा त्याप्रमाणें चालण्यास नाहीं म्हटल्याचा आरोप ज्या मनुष्यावर आला असेल त्याचा इनसाफ कर- ण्याचाही अधिकार आहे. आणि सदहू पैकीं कोणतेंही कृत्य केल्याची शाबिती आ- पणासमक्ष ज्या मनुष्यावर होईल त्यास ५ रुपये पर्यंत दंड करण्याचा किंवा अठ्ठेचा- ळीस कलाक पर्यंत गांवचे चौकींत कैद ठेवण्याचा अधिकार आहे. बे अदबी बदल कैद करणें तें दंड न दिला तर मात्र कैद करावें.

शिक्षा.

कित्येक उपद्रव व खालीं लि- हिलेलीं बेढंगी कृत्यें करण्याब- द्दल शिक्षा.

१७. खालीं लिहिलेले उपद्रव किंवा बेढंगी कृत्यें कोणी मनुष्य करील त्यास एक रुपया पर्यंत दंड करण्याचा किंवा गांवचे चौकींत पराकाष्ठा बारा कलाक पर्यंत कैद ठेवण्याचा अधिकार आणि तसे उपद्रव किंवा कृत्यें पुढें करण्याची मनाई करण्या- चा अधिकार पोलीस पाटिलास आहे, म्हणजे:—

कोणतेही जनावरास मारणें वगैरे.

१. कोणी मनुष्य कोणतेही जनावरास बेकैदपणें व निर्दयपणें बडवील किंवा त्याचा गैर उपयोग करील किंवा त्यावर जुलूम करील तो.

कोणतेही विहीर वगैरेंत आंघो- ळ करणें किंवा धुणें किंवा खरा- ब करणें.

२. कोणतीही विहीर किंवा तळें किंवा हौद ज्या कामासाठीं नेमला असेल त्या कामास कमी उपयोगी होई अशे रितीनें त्यांत कोणी मनुष्य आंग धुवील किंवा धुईल किंवा इतर रितीनें खराब करील किंवा करवील तो.

मना केलेले जागीं केर वगैरे टाकणें.

३. कोणी मनुष्य मनाई केलेले जागीं केर किंवा गदळ किंवा कचरा टाकील किंवा ठेवील तो.

मळमूत्र करून घाण करणें. किंवा दारू पिऊन वगैरे तुफान करील किंवा आपला सांभाळ करवत नाहीं असा होईल. किंवा जुगार खेळतांना सांपडेल.

४. कोणी मनुष्य कोणतेही सार्वजनिक रस्त्यांत किंवा मार्गांत किंवा रहदारीचे ठि- काणांत घाण करील अथवा दारू वगैरे पिऊन तुफान किंवा दांडगाई करील किंवा आ- पणास आपला सांभाळ करवत नाहीं असा होईल अथवा जुगार खेळतांना सांपडेल किंवा त्या कामास मदत करतांना सांपडेल तो.

टाक्यांत वगैरे घाणेरडा पदार्थ असविणें.

घर, नवेला, शेतखाना वगैरे यां- तून लोकांचे रहदारीचे ठिकाणां- त कोणताही घाणेरडा पदार्थ वा- हूं असें करणें.

पाणी पिण्यासाठीं नेमलेलें तळें वगैरेंत ज्या नाल्यानें पाणी येत असेल त्या नाल्यांत मेलेलीं जनावरें किंवा हेंदर टाकणें.

५. जवळ राहाणारांस किंवा येणारे जाणारे लोकांस त्रास होई अशे रितीनें टाक्यां- त किंवा उकिरड्यांत किंवा तशे इतर कडांत कोणी मनुष्य घाणेरडा पदार्थ जमूं देईल. अथवा कोणतेही घरांतून किंवा कारखान्यांतून किंवा तबेल्यांतून किंवा शेतखान्यां- तून किंवा तशे कशांतून लोकांचे रहदारीचे ठिकाणांत घाणेरडा पदार्थ वाहूं देईल. अ- थवा जें तळें किंवा हौद पाणी पिण्यासाठीं नेमला असेल त्यांत पावसाळ्यामध्यें ज्या नाल्यानें पाणी येत असेल त्या नाल्यांत मेलेलें जनावर किंवा कचरा किंवा हेंदर टाकी- ल किंवा ज्या इतर जागेंत सदहू प्रकारचें गदळ टाकलें असतां लोकांस उपद्रव होईल त्या जागेंत टाकील तो.

मागले दोन कलमां अन्वयें काम कसें चालवावें.

१८. सदरील शेवटले दोहों कलमां अन्वयें चौकशी करणें ती पक्षकारांचे समक्ष तोंडची व संक्षिप्त रितीनें करावी. गुन्हा शाबीत झाला असें दफतरांत लिहिण्यापूर्वी कोंणतेही वेळीं फिर्याद काढून घेण्याचा अधिकार फिर्याद करणारास आहे. अशे खटल्यांत फिर्याद करणाराचें व आरोप आलेले मनुष्याचें नांव व आपला अभिप्राय व शिक्षेच्या ठराव किंवा हुकूम किंवा फिर्याद काढून टाकल्याची गोष्ट दफतरांत लिहून तारीख ल्याहावी आणि जिल्ह्याचा माजिस्ट्रेट सांगेल त्या फर्म्याप्रमाणें व त्या मार्गानें व त्यावेळीं त्या माजिस्ट्रेटाकडे तें दफतर पाठवावें.

बेवारशी माल.

१९. आपले गांवांत सांपडलेला सर्व बेवारशी माल मुंबई इलाक्याचा डिस्ट्रिक्ट पोलीस आक्ट आहे त्याचे २५ वे कलमाचे १ले रकमे अन्वयें आपले कडे दिलेला असो किंवा इतर रितीने दिलेला असो तो माल पोलीस पाटिलानें आपले स्वाधीन घ्यावा आणि त्याजागीं हुकुमत असणारे जवळचे माजिस्ट्रेटास रिपोर्ट करावा आणि सदर्हू माजिस्ट्रेट हुकूम करील त्याप्रमाणें करावें. परंतु असें ठरविलें आहे कीं या आक्टांतील कोणतेही ठरावावरून सन १८५७ चे ३रे आक्टाचे १६वे कलमांतील ठरावास व्यत्यय येतो असें समजूं नये.

या आक्टाअन्वयें शिक्षा करण्या योग्य कोणतेही गुन्ह्याबद्दल इतर कायद्या अन्वयें फिर्याद करण्याचा अधिकार आहे.

२०. इतर कोणतेही कायद्या अन्वयें किंवा आक्टा अन्वयें कोणी मनुष्यावर फिर्याद करतां येत असेल किंवा तो शिक्षेस पात्र होत असेल तो मनुष्य या आक्टांतील कोणतेही ठरावावरून त्या फिर्यादींतून किंवा शिक्षेंतून सुटतो असें समजूं नये परंतु असें ठरविलें आहे कीं एकाच गुन्ह्याबद्दल कोणी मनुष्यास दोन वेळा शिक्षा होऊं नये.

पोलीस पाटील गैर हजीर असेल किंवा अकस्मात आजारी पडेल तेव्हां कसें करावें.

२१. पोलीस पाटील गांवांतून गैरहजीर असल्यामुळें किंवा अकस्मात आजारी पडल्यामुळें किंवा इतर निरुपायाचे कारणामुळें त्याच्यानें आपलें काम न पाहावेल तेव्हां त्याणें आपलें काम आपला जवळचा भाऊबंद लायक असेल त्यास सोंपावें किंवा भाऊबंद लायक नसेल तर इतर लायक मनुष्यास सोंपावें आणि आपण ज्या माजिस्ट्रेटाचे प्रत्यक्ष ताब्यांत असेल त्या माजिस्ट्रेटास त्याविषयीं तात्काळ रिपोर्ट करावा आणि तिकडून हुकूम येई तों पर्यंत गुन्हेगाराचा इनसाफ करून शिक्षा करण्याचे कामा खेरीज पोलीस पाटिलाचीं सर्व कामें सदर्हू मनुष्यानें करावीं.

लाहान सरनामा.

२२. इतर आक्टांत अथवा कोणतेही दस्तऐवजांत किंवा लेखांत किंवा प्रोसिडिंगांत या आक्टाचें नांव लिहिणें असेल तेव्हां "सन १८६ चा मुंबई इलाक्याचा गांवचे पोलीसचा आक्ट" हें नांव लिहिलें असतां पुरे.

(True Translation)
VENAYEK WASSOODEW,
Oriental Translator to Government.

મુંબઈ ઈલાકાનાં ગામની પોલીસ બાબત નિયમ ઠરાવવા બાબતના આક્ટના મસુદાનો વિચાર કરીને રિપોર્ટ કરવાસારૂ નેમેલી સિલેક્ટ કમિટીનો રિપોર્ટ.

આ મસુદામાં કમિટીએ જે ફેરફાર કર્યો છે તથા જે મજકૂર વધાર્યો છે તેની મુખ્ય મતલબ એ છે કે આ મસુદા ઉપરથી ગામની પોલીસ સ્થાપવામાં આવે તેની વધારે તપાસ રેહે અને ડિસ્ટ્રિક્ટ પોલીસનું જે વાજબી કામ તે ગામની પોલીસ કરે નહીં.

ગામની પોલીસની તપાસ રાખવાનો અધિકાર પોલીસ સુપરઈન્ટેંડેંટોને તથા તેઓના આસિસ્ટંટોને આપવાનું અસલ મસુદાની ૩૯ કલમમાં હતું પણ તે અધિકાર હરકોઈ ઊંચ્યાં દરજ્જાનાં તાબા માંહેના માજિસ્ટ્રેટને આપવાની પરવાનગી સરકારનાં હાથમાં રાખવાસારૂ તે કલમમાં ફેરફાર કર્યો છે.

ફલાણી ખબર હમની નોકરની જણાઈ નહીં વાસ્તે હમે તે આપી નહીં એવો સબબ પટેલો બતાવે નહીં માટે પટેલનાં કામ બાબત ૧૦ મી કલમ છે તેમાં મજકૂર વધાર્યો છે. ખબર નોકરની હોય કે નહીં હોય પણ સદરહૂ ફેરવેલી કલમ ઉપરથી તેને આપવી પડશે.

મુડદા બાબત પંચાત ભરવાનું કામ જે અમલદારને સ્વાધીન પોલીસ સ્ટેશન હોય તે અમલદારનું છે એવું ફોજદારી કામ ચલાવવાની રીત બાબતના કાયદામાં કહ્યું છે અને એ કામમાં દખલ કરવું નહીં અથવા તે કામ બીજા એ કરવું નહીં એવું કમિટીની નજરમાં આવે છે. પણ મુડદાની પંચાત ભરવાને વાર લાગશે તો પંચાત ભરવાની મતલબ રદ થવાનો પ્રસંગ વારે ઘડીએ ઉત્પન્ન થશે એવું સંભવે છે વાસ્તે પંચાત ભરવાનો અધિકાર અસલના મસુદાની ૧૨ મી કલમ ઉપરથી પટેલને હતો તે તેણે ઘણી જ જરૂરીને પ્રસંગે માત્ર ચલાવવો એ રીતે તે કલમ ફેરવી છે. પંચાતના રિપોર્ટ બાબત તથા તે રિપોર્ટ પુરાવામાં લેવા બાબત જે મજકૂર સદરહૂ કલમને છેવટે હતો તે ફોજદારી કામ ચલાવવાની રીત બાબતના કાયદાનાં ઠરાવ વિરૂદ્ધ છે એવું નજરમાં આવ્યા ઉપરથી કાહાડી   નાખ્યો છે.

જે રિપોર્ટ ડિસ્ટ્રિક્ટ પોલીસ આફિસરને કરવાનો ૧૮ મી કલમમાં ઠરાવ છે તે રિપોર્ટ જે માજિસ્ટ્રેટની હકુમતમાં જે બેવારસી માલ જડ્યો હોય તે માજિસ્ટ્રેટને કરવો એ યોગ્ય છે એવું કમિટીની નજરમાં આવ્યા ઉપરથી તે પ્રમાણે તે કલમ ફેરવી છે બાકીના ફેરફાર ફક્ત શબ્દોનો છે.

(સહી) વિલિયમ એડ્વર્ડ ફ્રિયર.
" વિલિયમ આર. માન્સફીલ્ડ.
" આર્ચિબાલ્ડ ડેવિડ રાબર્ટસન.

મુકામ બંદર મુંબઈ,
તારીખ ૧૫ મી માહે ડીસેંબર સન ૧૮૬૨ ઈસવી.

मुंबई ईलाकानां गामनी पोलीस बाबत नियम ठरावबा बाबतना आकटनो मसुदो.

उद्देश.

मुंबई ईलाकानां गामनी पोलीस बाबत नियम ठराववा योग्य छे वास्ते हेठळ जण्या प्रमाणे ठराव्युं छे:—

मुंबईनां कायदा पुस्तकमांहेनां सन १८२७ना १२मा कायदानो केटलोक भाग रद्द करवा बाबत.

१. मुंबईनां कायदा पुस्तकमांहेनां सन १८२७ना १२मा कायदानो केटलोक भाग रद्द कर्यो छे तेनी विगत.

१ शेडयुल.

ईंडियाना लेजिस्लेटिव कौन्सिलना सन १८६१ना १७मा आकट उपरथी २२मी कलमनो जेटलो भाग रद्द थयो नथी तेटलो भाग.

४८मी कलमना आरंभथी ते ५७मी कलमना छेडा सुधी.

गामनी पोलीसनो बंदोबस्त कोणे करवो अने ते उपर कोणे हुकमत चलाववी अने कोणे तपास राखवी.

२. दरेक जिल्लामां माजिस्ट्रेटनो हुद्दो जे अंमलदारनी पासे कायदा प्रमाणे होय ते अंमलदारनां काममांनुं जिल्लाना गामनी पोलीसनो बंदोबस्त करवो तथा तपास राखवी तथा ते उपर हुकमत चलाववी ए काम छे, अने ते काम उपर पोलीस कमिशनरनी हुकमत चालशे तथा ते ते कामनी तपास राखशे.

पोलीस पटेलो उपर अथवा गामना बीजा अंमलदारो उपर कोणे अधिकार चलाववो.

३. जिल्लानो माजिस्ट्रेट पोलीसना काम बाबत पोलीस पटेलो उपर अथवा गामना बीजा अंमलदारो उपर जे अधिकार चलावतो होय अथवा चलाववाने मुखत्यार होय ते अधिकार पेहेला वर्गनां ताबामांहेनां माजिस्ट्रेटनां अधिकार कर्त्ता जे माजिस्ट्रेटनो अधिकार ओछो नहीं होय तेणे तथा पोलीसना डिस्ट्रिक्ट सुपरईन्टेंडेंटे तथा पोलीसना आसिस्टंट डिस्ट्रिक्ट सुपरईन्टेंडेंटे पोलीस कमिशनरना तथा जिल्लाना माजिस्ट्रेटना हुकम प्रमाणे चलाववो एवुं ठराववाने गवरनर ईन् कौन्सिल मुखत्यार छे.

गामनी पोलीस, वतनदार पटेलने अथवा बीजे कोई पोलीस पटेल नेमवामां आवशे तेने स्वाधीन रेहेशे.

४. दरेक गामनी पोलीस, वतनदार पटेलने स्वाधीन रेहेशे अथवा पोलीस कमिशनरनी मंजूरीथी तथा सन १८४७ना ११मा आकटना ठराव प्रमाणे अथवा मुंबई ईलाकामां गामना वतनदार अंमलदारोनी चाकरी बाबत नियम ठराववाविशे बीजो कोई आकट होय तेना ठराव प्रमाणे बीजा मांणसने जिल्लानो माजिस्ट्रेट पोलीस पटेल नेमशे तेने स्वाधीन गामनी पोलीस रेहेशे.

शेहेरनी अथवा नगानी जूदी जूदी तुकडी सारु पोलीस पटेल नेमवानो अधिकार छे.

५. कोई शेहेरमां अथवा नगामां गामनी पोलीसनुं काम एक पोलीस पटेलथी योग्य रीते चलवातुं नहीं होय त्यारे पोलीस कमिशनरनुं अनुमत लईने ते शेहेरनी अथवा नगानी जूदी जूदी तुकडी सारु जरूर होय तेटला पोलीस पटेल नेमवानो अधिकार अथवा गामनी पोलीस सुद्धां सघळी पोलीस फोर्स उपर हुकम तथा अधिकार चलाववानो अखत्यार आपीने डिस्ट्रिक्ट पोलीस अंमलदार नेमवानो अधिकार जिल्लाना माजिस्ट्रेटने छे. अने सदहू प्रकारना अंमलदारने मुंबई ईलाकानी डिस्ट्रिक्ट पोलीस बाबत सन १८६७ नो ———— आकट छे ते उपरथी जे अधिकार तथा काम छे ते सिवाय पण पोलीस पटेलनां सघळां कामो करवानो तेने अधिकार छे अने ते सघळा कामो तेणे करवां जोईए.

तेओनो अधिकार.

૬. પોલીસપટેલ ઉપર જિલ્હાના માજિસ્ટ્રેટની હુકુમત ચાલે છે તે સિવાય વળી જે માજિસ્ટ્રેટની હુકુમતની સ્થળસીમમાં તેનું ગામ હોય તે માજિસ્ટ્રેટના હુકમપ્રમાણે તેણે કામ કરવું જોઈયે. અને તે માજિસ્ટ્રેટ જે પત્રકો અથવા ખબર માગે તે તેને તેણે આપવી જોઈયે. અને ગુન્હા બાબત તથા પોલીસને લગતાં સઘળાં કામ બાબત અને ગામનાં લોકોનાં મનની સ્થિતિ તથા તેઓની આરોગ્યતા તથા તેઓની સામાન્ય સ્થિતિ કેવી છે એ બાબત હમેશાં ખબર આપ્યાં કરવી જોઈયે. અને તેણે પોતાની શક્તિપ્રમાણે ડિસ્ટ્રિક્ટ પોલીસને પણ તેના કામમાં મદત કરવી જોઈયે.

પોલીસપટેલનાં કામો.

૭. ગામના ચાકરનું ઘણું કરીને ગમે તે કામ હોય તો પણ તે સર્વની પાસે પોતાનાં કામમાં મદત માગવાનો પોલીસ પટેલને અધિકાર છે. અને પોલીસ પટેલને સઘળાં પત્રકો તથા મોસિઉંગ જમીને તૈયાર કરી આપવાનું કામ ગામના જમાબંદીનો હિસાબ રાખવાસારૂ જેઓને ચાકરીએ રાખ્યા હોય તેઓનું છે એવું સમજવું.

ગામના ચાકરો ઉપર તેનો અધિકાર.

૮. ચોરી નહીં થાય તથા લોકોની સ્વસ્થતાને હરકત નહીં પોંહોંચે તથા ઘણાં લોકોને તથા ગામના લોકોને ઈજા થાય તેવાં કામો નહીં થાય તેવો અને તેરજો બંદોબસ્ત રાખવાસારૂ ગામના ચાકર લોકોની વ્યવસ્થા પોલીસ પટેલે કરવી. અને તે ચાકર લોકોમાંથી કોઈ માંણસ ગેરરીતે ચાલે અથવા ગફલત કરે તો તે સઘળી વાત પોતે જે માજિસ્ટ્રેટના પ્રત્યક્ષ તાબામાં હોય તે માજિસ્ટ્રેટને તેણે જાહેર કરવી.

ચોરી વગેરે નહીં થવા દેવા સારૂ બંદોબસ્ત રાખવો.

૯. પોલીસપટેલ અથવા પોલીસનું કામ પડે ત્યારે ગામનાં ચાકરોમાંથી જે માંણસને તે કામ કરવું પડે તે માંણસ પોલીસનું કામ કરવામાં ગફલત અથવા આળસ કરશે તો જે અંમલદારને આ આક્ટની ૩૭ કલમપ્રમાણે ગામની પોલીસ ઉપરનો અધિકાર આપ્યો હોય તે અંમલદારનાં હુકમથી તે માંણસ પોતાના ત્રણ મહિનાના પગારની બરાબરી જેટલા રૂપિયાસુધી દંડને લાયક થશે. આ કાનુનપ્રમાણે જે શિક્ષા થઈ શકે છે તે કરતાં વધતી શિક્ષા કરવા લાયક કામની કંઈ ચુક તે કરશે અથવા કાનુન તોડશે અથવા બીજે પ્રકારે ગેર રીતે ચાલશે અથવા ગુન્હો કરશે તો પોલીસનું કોઈ માંણસ તેમ પ્રમાણે ગેરરીતે ચાલે અથવા ગુન્હો કરે ત્યાર પછી તેની ઉપર મુંબઈ ઈલાકાની ડિસ્ટ્રિક્ટ પોલીસ બાબત સન ૧૮૬૭ નો આક્ટ છે તેની ૨૭ મી, ૨૮ મી, અને ૨૯ મી કલમપ્રમાણે જે રીતે કામ ચલાવીને તેને શિક્ષા કરે છે તે રીતે તેની ઉપર કામ ચલાવીને તેને શિક્ષા કરવી.

કામની ગફલત વગેરે કરે તો શિક્ષા થશે.

૧૦. રકમ ૧ લી.— જે પોતાની નજરે પડે અથવા સાંભળવામાં આવે તે સઘળું પોતાના ઉપરથી અંમલદારોને જાહેર કરવું, અને જે અધિકારીનો હુકમ માનવો જોઈયે તેણે આપેલા હુકમ તાબડતોબ માનવા તથા તેણે આપેલાં વારંટો બજાવવા અને લોકોનાં સ્વસ્થપણા બાબતની ખબર કાહાડીને ડિસ્ટ્રિક્ટ પોલીસને જાહેર કરવી; અને પોતાના ગામની હદમાં ગુન્હા તથા સાર્વજનિક ઉપદ્રવ નહીં થવા દેવાનો બંદોબસ્ત રાખવો; તથા ગામમાંનાં ગુન્હેગારોને શોધી કાહાડીને તેઓનો ઈનસાફ થવાસારૂ તેઓને હાજર કરવા, અને જે માંણસોને પકડવાનો વાજબી સબબ હોય તેઓને ગામની હદમાં પકડવા એ પોલીસપટેલનું તથા ગામની પોલીસના લોકોનું કામ છે.

પોલીસ પટેલનાં ઠેરાવેલાં કામ વગેરે.

રકમ ૨ જી.— ઉપર કહ્યાપ્રમાણે પકડેલાં માંણસને ૨૮ કલાકની અંદર જે ડિસ્ટ્રિક્ટ પોલીસ થાણાની હદમાં પોતાનું ગામ હોય તે થાણાંમાં મોકલવો, અથવા

પકડેલાં માંણસને ૨૪ કલાકની અંદર ડિસ્ટ્રિક્ટ પોલીસ થાણાંમાં મોકલવો.

થાણાનો અંમલદાર આવે ત્યાંહાંસુધી અથવા તેણે જે અંમલદારને મોકલ્યો હોય તે અંમલદાર આવે ત્યાંહાંસુધી તેને અટકાવી રાખવો. પછી તે અંમલદારે મુંબઈ ઈલાકાની ડિસ્ટ્રિક્ટ પોલીસ બાબત સન ૧૮૬૭ નો આક્ટ છે તે પ્રમાણે તજવીજ કરવી.

ગુન્હેગાર ગામમાંથી નાહસી ગયો હોય અથવા તે માલમ પડ્યો નહીં હોય તો ડિસ્ટ્રિક્ટ પોલીસ થાણાંનાં અંમલદારને ખબર મોકલવી.

૧૧. ગામની હદમાં ગુન્હો કરીને ગુન્હેગાર નાહાસી ગયો હોય અથવા માલમ પડ્યો નહીં હોય તો પોલીસ પટેલે પોતાનું ગામ જે ડિસ્ટ્રિક્ટ પોલીસ થાણાંની હદમાં હોય તે થાણાંનાં અંમલદારને તાજ્યુતોજ ખબર મોકલવી. અને પોતાની જાતે ચોકસી કરવા માંડવી. અને તે બાબત જે પુરાવો મળે તે લઈને સદહૂ અંમલદારની પાસે તેણે મોકલવો.

કોઈ માંણસ કમોતે અથવા અકસ્માત મરણ પામે અથવા ગામમાં મુડદું જડે તો પંચાત મેળવવી.

૧૨. કોઈ માંણસ કમોતે અથવા અકસ્માત મરણ પામે અથવા ગામની હદમાં મુડદું જડે તો પોલીસ પટેલે જે પોલીસ થાણાની હદમાં ગામ હોય તે પોલીસ થાણું જે અંમલદારોને સ્વાધીન હોય તે અંમલદારોને તાજ્યુતોજ રિપોર્ટ કરવો. પણ સદહૂ અંમલદારોને આવતાં વાર લાગે અને જરૂરનો પ્રસંગ હોય તો તેણે પોતાની જાતે ગામના અથવા આસપાસના ત્રણ ચાર આબરૂદાર હુશિયાર માંણસોને પંચાતનામું કરવા સારૂ તાજ્યુતોજ બોલાવીને એકઠા કરવા. પછી તે માંણસોએ મરણના કારણની તથા તે સંબંધની સઘળી હકીગતની ચોકસી કરીને જાબેતાનો રિપોર્ટ કરવો. તે રિપોર્ટ પોલીસ પટેલે સદહૂ પોલીસ થાણું જે અંમલદારને સ્વાધીન હોય તે અંમલદારને પાસે મોકલવો.

પંચાતમાં બેસવાની ના કહેશે અથવા ગફલત કરશે તો શિક્ષા થશે.

રકમ ૨ જી — પોલીસ પટેલ કોઈ માંણસને સદહૂ પ્રકારની પંચાતમાં બેસવાનું કહે તે માંણસ વાજબી કારણ વગર તે પ્રમાણે કરવાની ના કહેશે અથવા ગફલત કરશે તો તે ગુન્હો તેની ઉપર માજિસ્ટ્રેટની આગળ સાબિત થયા પછી તે ઘણામાં ઘણાં ૫૦ રૂપિયા સુધી દંડને અથવા એક મહિના સુધી કેદને લાયક થશે.

ફલાણા માંણસે બીજે ઠેકાણે મોટો ગુન્હો કર્યો છે એવું લાગતું હોય તેણે પકડવાનો અધિકાર પોલીસ પટેલને છે.

૧૩. પોતાનાં ગામનાં ફલાંણાં માંણસે બીજે ઠેકાંણે મ્હોટો ગુન્હો કર્યો છે એવું માનવાનો સબબ હોય તેને પોલીસ પટેલે પકડવો. અને જે પોલીસ થાંણાંની હદમાં પોતાનું ગામ હોય તે થાંણાંનો ડિસ્ટ્રિક્ટ પોલીસ અંમલદાર અથવા તેના તાબામાંહેનો અંમલદાર આવે ત્યાંહાંસુધી તે કેદીને અટકાવી રાખવો અને પછી તે તોહોમતવાળાં માંણસને તથા જે જણસો પોતાના કબજામાં આવી હોય અને જે તે મુકરદમામાં પુરાવાનાં કામમાં આવે તેવી હોય તે સદહૂ પોલીસ અંમલદારને સ્વાધીન કરવી.

કેટલેએક પ્રસંગે સાહેદોને બોલાવીને તેઓને પુછવાનો અધિકાર છે.

સંતાડેલી જણસોને માટે ઝાડો લેવો.

પણ રેહેવાના ઘરનો સૂરજ આથમે ત્યારથી તે સૂરજ ઉગે ત્યાંહાંસુધીમાં ઝાડો લેવો તે ઘણી જરૂર હોય ત્યારે જ લેવો.

૧૪. રકમ ૧ લી — જે મુકરદમામાં શિક્ષા કરવાનો પોતાને અધિકાર નહીં હોય તે મુકરદમાની પોતાના કામના સબબથી પોલીસ પટેલને ચોકસી કરવી પડે તે કરતી વખતે સાહેદોને બોલાવીને તેઓને પુછવાનો અધિકાર અને સંતાડેલી જણસોને માટે ઝાડો લેવાનો અધિકાર પોલીસ પટેલને છે. પણ રેહેવાના ઘરનો ઝાડો ઘણી જ અગત નહીં હોય તો પોલીસ પટેલે સૂરજ આથમે ત્યારથી તે સુરજ ઉગે ત્યાંહાંસુધી લેવડાવવો નહીં.

બીજાં ગામની હદમાં જવાનો અધિકાર.

રકમ ૨ જી — ઝાડો લેવા સારૂ અથવા જે માંણસ ગુન્હેગાર માલમ પડ્યો હોય તે માંણસનો પીછો લેવા સારૂ બીજાં ગામની હદમાં જઈને કામ કરવાનો પણ અધિકાર પોલીસ પટેલને છે. પણ તે બાબત તેણે તે ગામનાં પોલીસ પટેલને તાજ્યુતોજ ખબર કરવી, અને તે ગામના પટેલે થાય તેટલી તેને મદદ કરવી. અને ઝાડો લેવાનું અથવા પાછળ દોડવાનું કામ ચલાવવાનો જે અમલ તેઓને મળે છે.

૧૫. હરકોઈ ચોકસી કરવાનું અથવા બીજું કામ પોતાને સોંપ્યું હોય તે કરવા સારૂ પીઠામાં અથવા જુગારના અખાડામાં અથવા જે ઠેકાણાંમાં માણસો ને બીજી જગાએ આવતાં જતાં હોય તે જગાએ વારંટ વગર જઈને તપાસ કરવાનો અધિકાર પણ પોલીસ પટેલને છે.

પીઠામાં તથા જુગારના અખાડા વગેરેમાં વારંટ વગર જઈને તપાસ કરવાનો અધિકાર છે.

૧૬. પોતાના ગામની હદમાં હુલડી મારામારી અથવા ગાળાગાળી કરવાનું તોહોમત અથવા નુકસાની અથવા હલકી ચોરી કરવાનું તોહોમત કોઈ માણસ ઉપર આવ્યું હોય અને ચોરેલા માલની અથવા એ જાતની નુકસાનીની આંકેલી કિંમત બે રૂપિયા ઉપર નહીં હોય ત્યારે તે માણસનો ઈનસાફ કરવાનો અધિકાર પોલીસ પટેલને છે. અને પોતાની જેને કાયદાસર હુકમ આપ્યો હોય તે હુકમને હરકત કરવાનું અથવા તે પ્રમાણે ચાલવાની ના કહેવાનું તોહોમત જે માણસ ઉપર આવ્યું હોય તેનો ઈનસાફ કરવાનો પણ અધિકાર છે. અને ઉપર કહેલાં કામોમાંનું હરકોઈ કામ કરવાની સાબિતી પોતાની આગળ જે માણસ ઉપર થશે તેને ૫ રૂપિયા સુધી દંડ કરવાનો અથવા અડતાળીસ કલાક સુધી ગામની ચોકીમાં કેદ રાખવાનો અધિકાર છે. દંડ નહીં આપે તો તેને [illegible] કેદ કરવો.

હુલડી મારામારી તથા ગાળાગાળી તથા માલની હલકી ચોરી એવા કેટલાએક મુકદમાનો ઈનસાફ કિંમત અથવા નુકસાની ૨ રૂપિયા ઉપર નહીં હોય ત્યારે કરવાનો અધિકાર છે.

અને પોલીસ પટેલના હુકમને હરકત કરવાનું તોહોમત જે માણસ ઉપર આવ્યું હોય તે માણસનો ઈનસાફ કરવાનો અધિકાર છે.

શિક્ષા.

કેટલાએક ઉપદ્રવ તથા હેઠળ જણાએલાં બેઢંગાં કામો કરવા બાબત શિક્ષા.

૧૭. કોઈ માણસ હેઠળ જણાએલા ઉપદ્રવ અથવા બેઢંગાં કામો કરશે તો તેને એક રૂપિયા સુધી દંડ કરવાનો અથવા ગામની ચોકીમાં ઘણામાં ઘણાં બાર કલાક સુધી કેદ રાખવાનો અધિકાર અને તેવા ઉપદ્રવ અથવા કામો ફરીથી કરવાની મના કરવાનો અધિકાર પોલીસ પટેલને છે, એટલે—

જનાવરને મારવા વગેરે.

૧. કોઈ માણસ કોઈ જનાવરને મનમાં આવે તે રીતે તથા નિર્દયપણે મારશે અથવા તેનો ગેરઉપયોગ કરશે અથવા તેની ઉપર જુલમ કરશે તે.

કુવા વગેરેમાં નાહવું અથવા ધોવું અથવા કુવા વગેરે ખરાબ કરવા.

૨. જે કુવો અથવા તળાવ અથવા હોજ જે કામ સારૂ નેમ્યો હોય તે કામમાં ઓછો ઉપયોગી પડે તેવી રીતે તેમાં કોઈ માણસ નાહાશે અથવા ધોશે અથવા બીજી રીતે તેને ખરાબ કરશે અથવા ડરાવશે તે.

મના કરેલી જગાએ કચરો વગેરે નાખવો.

૩. કોઈ માણસ મના કરેલી જગાએ કચરો અથવા ગંદવાડ અથવા પુંજો નાખશે અથવા મુકશે તે.

ઝાડે પીસાબ કરીને ગોબરૂં કરવું. અથવા દારૂ વગેરે પીઈને તોફાન કરશે અથવા પોતાની સંભાળ નહીં થાય તેવો થઈ જશે. અથવા જુગાર રમતા પકડાશે.

૪. કોઈ માણસ કોઈ રસ્તામાં અથવા માર્ગમાં અથવા રાહદારીની જગાએ ગોબરૂં કરશે, અથવા દારૂ વગેરે પીઈને તોફાન અથવા મસ્તી કરશે અથવા પેલાથી પોતાની સંભાળ નહીં થાય તેવો થઈ જશે અથવા જુગાર રમતાં પકડાશે અથવા તે કામમાં મદદ કરતાં પકડાશે તે.

ટાંકી વગેરેમાં ગંદો પદાર્થ એકઠો કરવો.

૫. પાસે રહેનારાઓને અથવા આવનાર જનાર લોકોને હરકત આવે તે રીતે ટાંકીમાં અથવા ઉકરડામાં અથવા તેવાજ બીજાં ઠામમાં કોઈ માણસ ગંદો પદાર્થ એકઠો થવા દેશે; અથવા કોઈ ઘરમાંથી અથવા કારખાનામાંથી અથવા તબેલામાંથી અથવા સંડાસમાંથી અથવા બીજા તેવા ઠામમાંથી લોકોને આવવા જવાની જગાએ ગંદો પદાર્થ વહેવા દેશે; અથવા જે તળાવ અથવા હોજ પાણી પીવા સારૂ નેમ્યો હોય તેમાં ચોમાસામાં જે વહેણાંએ પાણી આવવું હોય તે વહેણામાં મુએલું જનાવર અથવા કચરો અથવા ગંદવાડ નાખશે અથવા બીજી જગાએ સર્વ પ્રકારનો ગંદવાડ જ્યાંથી લોકને ઉપદ્રવ થાય તે જગાએ નાખશે તે.

ઘર અથવા તબેલો અથવા સંડાસ વગેરેમાંથી લોકોને આવવા જવાની જગાએ ગંદો પદાર્થ વહે તેમ કરવું.

પાણી પીવા સારૂ નેમેલાં તળાવ વગેરેમાંથી જે વહેણાંએ પાણી આવવું હોય તે વહેણામાં મુએલાં જનાવરો અથવા ગંદવાડ નાખવો.

પાછલી બે કલમ પ્રમાણે કામ કેવી રીતે ચલાવવું.

૧૮. ઉપરની બે કલમો પ્રમાણે ચોકસી કરવી હોય તે પક્ષકારોનાં દેખતાં મોડે તથા સંક્ષેપ રીતે કરવી. ગુન્હો સાબિત થયાનું દફતરમાં નોંધ્યાં

પેહેલાંગમે તેવખતે ફરિયાદ કાહાડી નં નાખવાનો અધિકાર ફરિયાદ કરના-
રને છે. એવા મુકરદમામાં ફરિયાદ કરનારનું તથા તોહોમતવાળા માણસનું
નામ તથા પોતાનો અભિપ્રાય તથા શિક્ષાનો ઠરાવ અથવા હુકમ
અથવા ફરિયાદ કાહાડી નાખવાની વાત દફતરમાં લખીને તારિખ લ-
ખવી. અને જિલ્હાનો માજિસ્ટ્રેટ ફરમાવે તે નમુના પ્રમાણે તથા તે રસ્તે તથા
તે વખતે તે માજિસ્ટ્રેટની પાસે તે દફતર મોકલવું.

બેવારસી માલ.

૧૯. પોતાનાં ગામમાં બેવારસી માલ જડ્યો હોય તે સઘળો માલ મુંબ-
ઈલાકાનાં ડિસ્ટ્રિક્ટ પોલીસ આક્ટની ૨૫મી કલમની ૧લી રકમ પ્રમાણે પો-
તાને આપ્યો હોય અથવા બીજી રીતે આપ્યો હોય તે માલ પોલીસ પટેલે
પોતાને સ્વાધીન રાખવો; અને તે ઠેકાણે તાલુકાને માજિસ્ટ્રેટની હુકમત ચાલ-
તી હોય તે માજિસ્ટ્રેટને રિપોર્ટ કરવો: અને સદહૂ માજિસ્ટ્રેટ હુકમ કરે તે પ્ર-
માણે કરવું. પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે આ આક્ટના ઠરાવ ઉપરથી સન ૧૮૫૭
ના ૭ ના આક્ટની ૧૯ મી કલમના ઠરાવને હરકત થાય છે એવું સમજવું નહીં.

આ આક્ટ પ્રમાણે શિક્ષા કરવા લાયક હર કોઈ ગુન્હા બા-બત બીજા કાયદા વગેરે પ્રમા-ણે ફરિયાદ કરવાનો અધિકાર છે.

૨૦. બીજા કોઈ કાયદા પ્રમાણે અથવા આ આક્ટ પ્રમાણે કોઈ માણસ ઉપર
ફરિયાદ ચાલી રહેલી હોય અથવા તે માણસ શિક્ષાને લાયક થયો હોય
તે માણસ આ આક્ટના કોઈ ઠરાવ ઉપરથી તે ફરિયાદમાંથી અથવા શિ-
ક્ષામાંથી છુટે છે એવું સમજવું નહીં. પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે એકના એક ગુન્હા બાબ-
ત કોઈ માણસને બેવાર શિક્ષા કરવી નહીં.

પોલીસ પટેલ ગેરહાજર હોય અથવા એકાએક માંદો પડે ત્યારે કેમ કરવું.

૨૧. પોલીસ પટેલ ગામમાંથી ગેરહાજર હોય તેથી અથવા એકાએક
માંદો પડ્યાથી અથવા બીજા કોઈ લાચારીના સબબથી તેનાથી પોતાનું
કામ નહીં થાય ત્યારે તેણે પોતાનું કામ પોતાનો નજીકનો સગો લાયક હોય તેને સોંપવું અથવા કોઈ
સગો લાયક નહીં હોય તો બીજા કોઈ લાયક માણસને સોંપવું. અને પોતે તે મા-
જિસ્ટ્રેટના પ્રત્યક્ષ તાબામાં હોય તે માજિસ્ટ્રેટને તે બાબત તાબડતોબ
રીપોર્ટ કરવો, અને ત્યાંહાંથી હુકમ આવે ત્યાંહાં સુધી ગુન્હેગારનો ઈનસા-
ફ કરીને શિક્ષા કરવાના કામ સિવાય પોલીસ પટેલનું સઘળું કામ તે માં-
ણસે કરવું.

ન્હાનું મથાળું.

૨૨. બીજા આક્ટમાં અથવા કોઈ દસ્તાવેજમાં અથવા લેખમાં અથ-
વા પ્રોસિડિંગમાં આ આક્ટનું નામ લખવું હોય ત્યારે "સન ૧૮૬૭ નો મુંબ-
ઈ ઈલાકાનો ગામની પોલીસનો આક્ટ" એ નામ લખશે તો ચાલશે.

(True Translation).

VENAYEK WASSOODEW,

Oriental Translator to Government.

ಮುಂಬಯಿ ಇಲಾಖೆಯೊಳಗಿನ ಗ್ರಾಮ ಪೋಲೀಸ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿಯಮ ತರಬಾಯಿಸುವ
ಬಾಬತು ಆಕ್ಟಿನ ಮಸೂದಿಯ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ರಿಪೋರ್ಟ ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ
ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಂಥಾ ಸಿಲೆಕ್ಟ ಕಮಿಟಿಯವರ ರಿಪೋರ್ಟ.

ಈ ಮಸೂದಿಯೊಳಗೆ ಕಮಿಟಿಯವರಿಂದ ಫೇರಫಾರ ಮಾಡೋಣಾದಂಥಾದ್ದರ ಹಾಂಗೂ ಮಜಕೂರು ಬಿಟ್ಟಿಸಲ್ಪಡೋಣಾದಂಥಾದ್ದರ ಮುಖ್ಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೆಂದರೆ:- ಈ ಮಸೂದಿ ಮೇಲಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಡತಕ್ಕಂಥಾ ಗ್ರಾಮ ಪೋಲೀಸಿನ ಮೇಲೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದೇಖರೇಖಿ ಇರಬೇಕಾದ್ದಲ್ಲದೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಪೋಲೀಸಿನವರದಾದ ಯಾವ ಜಬಾಬದಾರಿ ಕೆಲಸಗಳೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಮಾಡಕೂಡದು.

ಗ್ರಾಮ ಪೋಲೀಸರ ದೇಖರೇಖಿ ಇಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಪೋಲೀಸ ಸುಪ್ರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರಿಗೂ ಹಾಂಗೂ ಅವರ ಅಸಿಸ್ಟಂಟರಿಗೂ ಮಾತ್ರ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮುಂಚಿನ ೩ನೇ ಕಲಮಿನೊಳಗೆ ಬರದಿರೋಣಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪರಂತು ಆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಾದಾಗ್ಯೂ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗಿನ ಯಾವ ಮಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟನಿಗಾದರೂ ಕೊಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರ ಕಡೆ ಮುಖತ್ಯಾರಿ ಇರುವಂತೆ ಆ ಕಲಮಿನೊಳಗೆ ಫೇರಫಾರ ಮಾಡೋಣಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಫಲಾಣಿ ಬಾತ್ಮಿ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದದ್ದಾಗ ತೋರಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದದ್ದಾಗಿ ಪಾಟೀಲನು ಸಬಬು ತೀರಬೇಕೆಂದು ಪಾಟೀಲನ ಕೆಲಸದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇರುವ ೧೦ನೇ ಕಲಮಿನೊಳಗೆ ಮಜಕೂರು ಬಿಟ್ಟಿಸಲ್ಪಡೋಣಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬಾತ್ಮಿ ಅಗತ್ಯವಾದದ್ದಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಸದರಹೂ ಫೇರಫಾರ ಮಾಡಿದ ಕಲಮಿನ ಮೇಲಿಂದ ಆತನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವಾದದ್ದಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

ದಿವಾಣಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಕೂಡಿಸತಕ್ಕ ಕೆಲಸ, ಪೋಲೀಸ ಠಾಣೆಯವರಲ್ಲಿರುವಂಥಾ ಅಮಲದಾರರದೆಂದು ಫೌಜದಾರಿ ಕೆಲಸ ನಡಿಸುವ ಪದ್ಧತಿ ವಿಷಯದ ಕಾಯಿದೆಯೊಳಗೆ ಹೇಳಿರುತ್ತದೆ. ಆ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಕಾಕಬಾರದೆಂಬದಾಗಿ ಅಥವಾ ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪಟೇಲರು ಮಾಡಬಾರದೆಂಬದಾಗಿ ಕಮಿಟಿಯವರ ನಜರಿಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಕೆಯಿಂದ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಕೂಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ವಿಲಂಬವಾದಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಕೂಡಿಸತಕ್ಕ ಹೇತುವಿನ್ನಾಗಿ ಹೋಗುವದೆಂಬುವಂಥಾ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ದಿವಸಾನುದಿವಸ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗುವದಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಕೂಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂಚಿನ ಮಸೂದಿಯೊಳಗಿನ ೧೬ನೇ ಕಲಮಿನ ಮೇಲಿಂದ ಪಾಟೀಲನಿಗೆ ಇದ್ದ ಅಧಿಕಾರ ಅವಶ್ಯ ಬಿದ್ದ ನಿಕಡಿಯಾದ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಡಿಸತಕ್ಕದ್ದೆಂಬ ರೀತಿಯಿಂದ ಆ ಕಲಮನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲ್ಪಡೋಣಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ರಿಪೋರ್ಟಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಹಾಂಗೂ ಆ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಮಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟಿಗೆ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಸದರಹೂ ಕಲಮಿನ ಕೊನೇಭಾಗದಲ್ಲಿದ್ದ ಮಜಕೂರು ಫೌಜದಾರಿ ಕೆಲಸ ನಡಿಸುವ ಪದ್ಧತಿ ವಿಷಯದ ಕಾಯಿದೆಯೊಳಗಿನ ಠರಾವುಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿರುವಂತೆ ಕಮಿಟಿಯವರ ನಜರಿಗೆ ತೋರಿದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ತೆಗದುಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಯಾವ ರಿಪೋರ್ಟ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಪೋಲೀಸ ಆಫೀಸರನಿಗೆ ಮಾಡಲತಕ್ಕದ್ದೆಂತ ೧೯ನೇ ಕಲಮಿನೊಳಗೆ ಠರಾವು ಇದೆಯೋ ಆ ರಿಪೋರ್ಟ ಯಾವ ಮಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟನ ಹುಕುಮತ್ತಿನೊಳಗೆ ಬೇವಾರಸ ಮಾಲು ಸಿಕ್ಕಿರುತ್ತದೋ ಆ ಮಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟನಿಗೆ ಮಾಡಲತಕ್ಕದ್ದು ಯುಕ್ತವಾಗಿರುವಂತೆ ಕಮಿಟಿಯವರಿಗೆ ತೋರಿದ್ದರಿಂದ ಆ ಪ್ರಕಾರ ಆ ಕಲಮನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸೋಣಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇತರ ಫೇರಫಾರ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅದೆ.

ಮುಕ್ಕಾಮ ಜಂಜಿರ ಮುಂಬಯಿ,
ತಾರೀಖು ೧೫ ಮಾಹೆ ಡಿಸಂಬರ
ಸನ ೧೮೬೬ ಇಸವಿ.

(ಸಹಿ) ವಿಲಯಮ ಯಡವರ್ಡ ಫ್ರಿಯರ.
,, ವಿಲಯಮ ಆರ. ಮಾಸ್ಕೆಲ್ಲ.
,, ಜಿ. ಕೆ. ಟಾ. ಡಿ. ವಿ. ರಾಬರ್ಟಸನ.

ಮುಂಬಯಿ ಇಲಾಖೆ ಯೊಳಗಿನ ಗ್ರಾಮ ಪೋಲೀಸ ಬಾಬತಿ-ಯಲ್ಲಿ ನಿಯಮ ಠರಾಯಿಸುವ ಬಾಬತು ಆಕ್ಟಿನ ಮಸೂದೆ.

ಪ್ರಸ್ತೀಕ.

ಮುಂಬಯಿ ಇಲಾಖೆ ಯೊಳಗಿನ ಗ್ರಾಮ ಪೋಲೀಸ ಬಾಬತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಯಮ ಠರಾಯಿಸ ತಕ್ಕದ್ದು ಯುಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಆದಕಾರಣ ನಿಶ್ಚಯಿಸುವದೇನೆಂದರೆ.—

ಮುಂಬಯಿ ಕಾಯಿದೆ ಪುಸ್ತಕದೊಳಗಿನ ಸನ ೧೮೨೭ನೇ ಇಸವಿ ೧೨ನೇ ಕಾಯಿದೆದ ಭಾಗವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ.

೧. ಮುಂಬಯಿ ಕಾಯಿದೆ ಪುಸ್ತಕದೊಳಗಿನ ಸನ ೧೮೨೭ ನೇ ಇಸವಿ ೧೨ನೇ ಆಕ್ಟಿನ ಕೆಳಗೆ ಬರದಿರುವ ಭಾಗವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ ಹ್ಯಾಂಗೆಂದರೆ.—

೭ ನೇ ಕಲಮು.

ಇಂಡಿಯಾದ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ ಕೌನಸಲನವರ ಸನ ೧೮೬೪ನೇ ಇಸವಿ ೧೨ನೇ ಆಕ್ಟಿನ ಮೇಲಿಂದ ೨ನೇ ಕಲಮು ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ರದ್ದಾಗಿರುವದಿಲ್ಲವೋ ಅಷ್ಟು-ಮಾತ್ರ.

೪೮ ನೇ ಕಲಮು ಮೊದಲು ಗೊಂಡು ೫೩ನೇ ಕಲಮು ಆಖೈರವರೆಗೆ.

ಯಾವನು ಗ್ರಾಮ ಪೋಲೀಸಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಹಾಂಗೂ ಅದರ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಡಿಸಬೇಕು ಹಾಂಗೂ ದೇಖರೇಖಿಯನ್ನು ಇಡಬೇಕು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ.

೨ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಜಿಲ್ಲೆ ದೊಳಗೆ ಮಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟನ ಹೊರ್ತು ಯಾವ ಅಮಲದಾರನಕಡೆ ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ಇರುತ್ತದೋ ಅಂಥಾ ಅಮಲದಾರನ ಕೆಲಸಗಳ ಫೈರಿ ಜಿಲ್ಲೆದೊಳಗಿನ ಗ್ರಾಮಗಳ ಪೋಲೀಸಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡೋಣವೂ ಹಾಂಗೂ ದೇ-ಖರೇಖಿ ಇಡೋಣವೂ ಹಾಂಗೂ ಹುಕುಮತು ನಡಿಸೋಣವೂ ಇದ್ದು ಅದರ-ಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸ ಕಮಿಶನರವರ ಹುಕುಮತ ಹಾಂಗೂ ದೇಖರೇಖಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

ಪೋಲೀಸ ಪಾಟೀಲರ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮದ ಇತರ ಅಮಲದಾರರ ಮೇಲೆ ಯಾರ ಅಧಿಕಾರ ನಡಿಯುವದೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ.

೩ ಪೋಲೀಸ ಕಾರಣಗಳ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಜಿಲ್ಲೆದ ಮಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ ಪೋಲೀಸ ಪಾಟೀಲರ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮಗಳ ಇತರ ಅಮಲದಾರರ ಮೇಲೆ ನಡಿಸುತ್ತಿರುವಂಥಾ ಅ-ಥವಾ ಅವರಿಂದ ನಡಿಸಬಹುದಾದ್ದಾಗಿರುವಂಥಾ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಒಂದನೇ ಪ್ರತಿ-ಸಬಾರ್ಡಿನೇಟ ಮಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟನ ಅಧಿಕಾರದಕಿಂತ ಯಾವ ಮಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟನ ಅಧಿಕಾ-ರ ಕಡಿಮೆ ಇರುವದಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥವನು ಹಾಂಗೂ ಪೋಲೀಸಿನ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಸುಪ್ರಿಂ-ಟೆಂಡೆಂಟನು ಹಾಂಗೂ ಪೋಲೀಸಿನ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಸುಪ್ರಿಂಟೆಂಡೆಂಟನು ಪೋ-ಲೀಸ ಕಮಿಶನರನ ಹಾಂಗೂ ಜಿಲ್ಲೆದ ಮಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟನ ಹುಕುಮಿನ ಪ್ರಕಾರ ನಡಿಸ-ಬೇಕೆಂಬದಾಗಿ ಠರಾಯಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಗವರನರ ಇನ ಕೌನಸಲನವರು ಮುಖತ್ಯಾ-ರರಿದ್ದಾರೆ.—

ವತನದಾರ ಪಾಟೀಲನ, ಅಥವಾ ನೇಮಿಸಲ್ಪಡುವಂಥಾ ಇತರ ಪೋಲೀಸ ಪಾಟೀಲನ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮದ ಪೋಲೀಸ ಇರತಕ್ಕದ್ದೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ.

೪ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗ್ರಾಮದ ಪೋಲೀಸ. ವತನದಾರ ಪಾಟೀಲನ ಸ್ವಾಧೀನದ-ಲ್ಲಾದರೂ ಅಥವಾ ಪೋಲೀಸ ಕಮಿಶನರನ ಮಂಜೂರಿಯಿಂದ ಹಾಂಗೂ ಸನ ೧೮೪೩ ನೇ ಇಸವಿ ೧೧ನೇ ಆಕ್ಟಿನೊಳಗಿನ ಠರಾವುಗಳಿಗೆ ಅನುಸರಿಸಿ ಆಗಲಿ, ಅಥವಾ ಮುಂಬಯಿ ಇಲಾಖೆ ಯೊಳಗೆ ಗ್ರಾಮದ ವತನದಾರ ಅಮಲದಾರ-ರ ಚಾಕರಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿಯಮ ಠರಾಯಿಸುವ ಬಾಬತು ಇರುವಂಥಾ ಇ-ತರ ಯಾವ ಆಕ್ಟಿನೊಳಗಿನ ಠರಾವುಗಳಿಗೆ ಅನುಸರಿಸಿ ಆಗಲಿ, ಜಿಲ್ಲೆದ ಮಾಜಿ-ಸ್ಟ್ರೇಟನಿಂದ ನೇಮಿಸಲ್ಪಡುವಂಥಾ ಇತರ ಪೋಲೀಸ ಪಾಟೀಲನ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಾ-ದರೂ ಇರ ತಕ್ಕದ್ದು.

ಶಹರಿನ ಅಥವಾ ಜಾಗೆದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ತುಕಡಿಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಪೋಲೀಸ ಪಾಟೀಲರನ್ನು ನೇಮಿಸಬಹುದೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ.

೫ ಯಾವ ಶಹರಿನೊಳಗಾದರೂ ಅಥವಾ ಜಾಗೆದಲ್ಲಾದರೂ ಗ್ರಾಮದ ಪೋ-ಲೀಸಿನ ಕೆಲಸ ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸ ಪಾಟೀಲನ ಕಡೆಯಿಂದ ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಲೆ ನಡಿ-ಸಲಾಗದಿದ್ದಾಗ್ಯೆ, ಜಿಲ್ಲೆದ ಮಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟನು, ಪೋಲೀಸ ಕಮಿಶನರನ ಅನುಮತಿ-ಯನ್ನು ಪಡಕೊಂಡು ಅಂಥಾ ಶಹರಿನ ಅಥವಾ ಜಾಗೆದ ಫಲಾಣೆ ತುಕಡಿಗಳ-ಗೋಸ್ಕರ ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುವಷ್ಟು ಪೋಲೀಸ ಪಾಟೀಲರನ್ನು ನೇಮಿಸಬಹುದು.

ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮದ ಪೋಲೀಸ ಸಹಿತವಾಗಿ ಯಾವತ್ತು ಪೋಲೀಸ ಫೋರ್ಸಿನ ಮೇಲಿನ ಹುಕುಮು; ಹಾಂಗೂ ಅಧಿಕಾರ ಯಿವುಗಳನ್ನು ನಡಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮುಖತ್ಯಾರಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಪೋಲೀಸ ಅಮಲದಾರನ್ನ ನೇಮಿಸ ಬಹುದು. ಮತ್ತು ಸದರಹೂ ಪ್ರಕಾರದ ಅಮಲದಾರರಿಗೆ, ಮುಂಬಯಿ ಯಿಲಾಖಿದ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಪೋಲೀಸ ಬಾಬತು ಯಿರುವ ಸನ ೧೮೬೭ ನೇ ಯಿಸವಿ ೭ ನೇ ಆಕ್ಟಿನ ಮೇಲಿಂದ ಯಿರುವ ಅಧಿಕಾರ ಹಾಂಗೂ ಕೆಲಸಗಳ ಹೊರ್ತು ಪೋಲೀಸ ಪಾಟೀಲರ ಯಾವತ್ತು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ವಿರುವದಲ್ಲದೆ ಆ ಯಾವತ್ತು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಅವರು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕು. — ೬ ಪರ ಅಧಿಕಾರಸ್ಥ.

೭ ಪೋಲೀಸ ಪಾಟೀಲನು, ಜಿಲ್ಹೆದ ಮಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟನ ಹುಕುಮಿಗೆ ವಳಪಟ್ಟು. ವಸಾಗಿರ ತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಮಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟನ ಹುಕುಮಿನ ಸ್ಥಳಸೀಮೆ ಯೊಳಗೆ ಅವನ ಗ್ರಾಮ ವಿರುತ್ತದೋ ಆ ಮಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟನ ಹುಕುಮಿನ ಪ್ರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಡಿಸಿ ಅಂಥವನಿಂದ ಬೇಡಲಾಗುವಂಥಾ ಪತ್ರಿಕೆ ಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಬಾತಮಿಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು. ಮತ್ತು ಗುನ್ಹೆಗಳು, ಪೋಲೀಸಿನ ಬಾಬತು ಯಾವತ್ತು ಕೆಲಸಗಳು, ಗ್ರಾಮದೊಳಗಿನ ಜನರ ಸ್ವಭಾವ, ಹಾಂಗೂ ಅವರಗಳ ಆರೋಗ್ಯತೆ, ಹಾಂಗೂ ಸಾಧಾರಣ ನಡತೆ, ಯಿಂಥಾವುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಮೇಷಾ ಬಾತಮಿಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು. ಆತನು ತನ್ನ ಶಕ್ತ್ಯನುಸಾರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೂ ಅವರ ಕೆಲಸ ಗಳಲ್ಲಿ ಮದ್ದತ ಮಾಡಬೇಕು. — ಪೋಲೀಸ ಪಾಟೀಲರ ಕೆಲಸಗಳು.

೮ ಗ್ರಾಮದ ನೌಕರರು ಸಾಮಾನ್ಯತಃ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳ ವುದ್ದೇಶ್ಯವಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟವರಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಸಹ, ಅಂಥವರನ್ನು ಪೋಲೀಸ ಪಾಟೀಲನು ತನ್ನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಗಿಗದು ಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮತ್ತು ಜಮಾಬಂದಿ ಕೆಲ್ಸವನ್ನು ಯಿರುವದರ ದೆಸೆಯಿಂದ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಂಥಾ ಮನುಷ್ಯನು, ಪೋಲೀಸ ಪಾಟೀಲನ ದೆಸೆಯಿಂದ ಸವರ್ ಕೆಟಿ ಪತ್ರಿಕೆ ಗಳನ್ನು ಹಾಂಗೂ ಪ್ರೊಸಿಡಿಂಗ ಗಳನ್ನು ತಯಾರ ಮಾಡಬೇಕು. — ಗ್ರಾಮದ ನೌಕರರ ಮೇಲಿನ ಅವನ ಹುಕುಮು.

೯ ಚೋರಿ ಆಗದಂತೆ ಹಾಂಗೂ ಜನರ ಸ್ವಸ್ಥತೆಗೆ ಭಂಗ ಪಡಲೀಸದಂತೆ ಮುಸಾಫರ ಜನರಿಗೆ ಹಾಂಗೂ ಗ್ರಾಮದ ಜನರಿಗೆ ಯಿಜಾ ಆಗದಂತೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಬಂದೋಬಸ್ತು ಯಿಡುವದರ ದೆಸೆಯಿಂದ ಪೋಲೀಸ ಪಾಟೀಲನು, ಗ್ರಾಮದ ಚಾಕರರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಮತ್ತು ಸದರಹೂ ಚಾಕರರ ಪೈಕಿ ಯಾವ ಚಾಕರನಾದರೂ ಗೈರ ನಡತೆ ಯಿಂದಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಅಶ್ರದ್ಧೆ ಯಿಂದಾಗಲಿ ವರ್ತಿಸಿದರೆ, ಆ ಬಗ್ಯೆ ಆತನು ಯಾವ ಮಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟನ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ತಾಬೇ ಯೊಳಗೆ ಯಿರುತ್ತಾನೋ ಆ ಮಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟನಿಗೆ ಜಾಹೀರ ಮಾಡಬೇಕು.— — ಚೋರಿ ಮುಂತಾದ್ದು ಆಗದಹಾಗೆ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಯಿಡಬೇಕು.

೧೦ ಪೋಲೀಸ ಪಾಟೀಲನಿಂದ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮದ ಚಾಕರರ ಪೈಕಿ ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಪೋಲೀಸ ಕೆಲಸ ಬದ್ದಾಸ್ತೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೋ ಅಂಥಾ ಮನುಷ್ಯನಿಂದ ಪೋಲೀಸ ಕೆಲಸ ನಡಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಗಫಲತ ಮಾಡೋಣಾದರೆ, ಅಥವಾ ತಾತ್ಸರ ಪಡೋಣಾದರೆ ಅಂಥಾ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಥಾ ಮನುಷ್ಯನು ಯಿ ಆಕ್ಟಿನ ೩ನೇ ಕಲಮಿನ ಪ್ರಕಾರ ಗ್ರಾಮ ಪೋಲೀಸಿನ ಅಧಿಕಾರ ವನ್ನುಳ್ಳವಂಥಾ ಅಮಲದಾರನ ಹುಕುಮಿನ ಮೇಲಿಂದ ತನ್ನ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಸಂಬಳದಷ್ಟು ಮೊಬಲಗಿಗೆ ಮೀರದಷ್ಟು ದಂಡಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾಗುವನು. ಯಿ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಶಿಕ್ಷಿಸ ಬಹುದಾದ್ದಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಹುದಾದ್ದಾಗಿರುವಂಥಾ ಯಾವ ಅಪರಾಧವನ್ನಾಗಲಿ ಮಾಡಿದರೆ. ಅಥವಾ ಕಾನೂ ಪ್ರಕಾರ ನಡಿಯದಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಯಿತರ ಗೈರ ಚಾಲಿಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಿದರೆ. ಅಥವಾ ಗುನ್ಹೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಪೋಲೀಸಿನ ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನಾದರೂ ಸದರಹೂ — ಕೆಲಸ ಮುಂತಾದ್ದರ ತಾತ್ಸರ ಪಟ್ಟಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷೆ.

ಪ್ರಕಾರ ಸೈರಬಾಲಿಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಗುನ್ಹೆ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಮುಂಬಯಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಪೋಲೀಸ ಬಾಬತು ಇರುವ ಸನ ೧೮೯೦ ನೇ ಇಸವಿ ನೇ ಆಕ್ಟಿನ ೨೯,೩೦-ಹಾಂಗೂ ೩೧ ನೇ ಕಲಮುಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಛಾಕಸಿ ಆಗಿ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರದ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ನೇಮಿಸಲ್ಪಡುವದೋ ಅದರಂತೆ ಅಂಥವನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಛಾಕಸಿ ಮಾಡಿ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಫರ್ಮಾಯಿಸ ಬಹುದು.

ಪೋಲೀಸ ಪಾಟೀಲನ ಮೇಲಿನ ಕೆಲಸ ಕ್ರಮಗಳು.

೧೦. ರಕಮು ೧ನೇದು-- ತನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಬೀಳುವಂಥಾ ಅಥವಾ ತನಗೆ ಕೇಳಿಕೆಗೆ ಬರುವಂಥಾ ಯಾವತ್ತು ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ತನ್ನ ವರಿಷ್ಟನಾದ ಅಮಲದಾರನಿಗೆ ತಿಳಿಸೋಣವೂ ಮತ್ತು ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಹುಕುಮನ್ನು ತಾನು ಮನ್ನಿಸ ತಕ್ಕದ್ದೋ ಅಂಥವನಿಂದ ಕೊಡೋಣಾಗುವಂಥಾ ಹುಕುಮನ್ನು ತಾತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮನ್ನಿಸೋಣವೂ, ಹಾಂಗೂ ಅಂಥವನಿಂದ ಕೊಡೋಣಾದಂಥಾ ವಾರಂಟನ್ನು ಬಜಾಯಿಸೋಣವೂ, ಹಾಂಗೂ ಜನರ ಸ್ವಸ್ಥತೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಾತಮಿಯನ್ನು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಪೋಲೀಸನವರಿಗೆ ಜಾಹೀರ ಮಾಡೋಣವೂ, ಹಾಂಗೂ ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮದ ಹದ್ದಿನೊಳಗೆ ಗುನ್ಹೆ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವುಪದ್ರವ ಆಗದಂತೆ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಇಡೋಣವೂ, ಹಾಂಗೂ ಗ್ರಾಮದೊಳಗಿನ ಗುನ್ಹೆಗಾರರ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ ಇನಸಾಫಿಗೆ ತರೋಣವೂ, ಹಾಂಗೂ ಹಿಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದ ಸಬಬು ಇದ್ದಂಥಾ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಗ್ರಾಮದ ಹದ್ದಿನೊಳಗೆ ಹಿಡಿಯೋಣವೂ, ಈ ಕೆಲಸಗಳು ಪೋಲೀಸ ಪಾಟೀಲ ಹಾಂಗೂ ಗ್ರಾಮದ ಪೋಲೀಸ ಜನರು ಇವರದಾಗಿರ ತಕ್ಕದ್ದು.--

ಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟಂಥಾ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ೨೪ ತಾಸಿನ ವಳಗಾಗಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಪೋಲೀಸ ಠಾಣೆಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿಸ ತಕ್ಕದ್ದು.

ರಕಮು ೨ನೇದು-- ಸದರಹೂ ಪ್ರಕಾರ ಹಿಡಿಯಲ್ಪಡುವಂಥಾ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ೨೪ ತಾಸಿನ ವಳಗಾಗಿ ಯಾವ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಪೋಲೀಸ ಠಾಣೆದ ಹದ್ದಿನೊಳಗೆ ತನ್ನ ಗ್ರಾಮ ಇರುತ್ತದೋ ಆ ಠಾಣೇಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸ ಬೇಕು. ಅಥವಾ ಠಾಣೆದ ಅಮಲದಾರನಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಅವನಿಂದ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವಂಥಾ ಅಮಲದಾರನಾಗಲಿ ಬರುವವರೆಗೆ ಅವನನ್ನು ಅಟಕಾಯಿಸಿ ಇಡಬೇಕು.--ಆ ಬಳಿಕ ಆ ಅಮಲದಾರನು ಮುಂಬಯಿ ಇಲಾಖೆದ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಪೋಲೀಸಿನ ಬಾಬತು ಇರುವ ಸನ ೧೮೯೦ ನೇ ಇಸವಿ ನೇ ಆಕ್ಟಿನ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರವರ್ತಿಸ ತಕ್ಕದ್ದು.--

ಗುನ್ಹೆಗಾರ ಗ್ರಾಮದೊಳಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಅಂಥವನ ಮಾಹಿತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಪೋಲೀಸ ಠಾಣೆದ ಅಮಲದಾರನಿಗೆ ಖಬರು ಕಳುಹಿಸ ಬೇಕು.

೧೧ ಗ್ರಾಮದ ಹದ್ದಿನೊಳಗೆ ಗುನ್ಹೆಯಾಗಿ ಗುನ್ಹೆಗಾರನು ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಮಾಹಿತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಅಂಥಾ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ ಪಾಟೀಲನು ತನ್ನ ಗ್ರಾಮ ಯಾವ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಪೋಲೀಸ ಠಾಣೆದ ಹದ್ದಿನೊಳಗೆ ಇರುತ್ತದೋ ಆ ಠಾಣೆದ ಅಮಲದಾರನಿಗೆ ತಾತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸದರಹೂ ಬಗ್ಗೆ ಖಬರು ಕಳುಹಿಸಿ ತಾನು ಸ್ವತಃ ಛಾಕಶಿಯನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರವರ್ತಿಸ ಬೇಕು. ಮತ್ತು ಸದರಹೂ ಬಾಬತು ದೊರಿಯುವಂಥಾ ಪುರಾವೆಯನ್ನು ಸದರಹೂ ಅಮಲದಾರನ ಕಡೆ ಕಳುಹಿಸ ಬೇಕು.--

ಅಪಮೃತ್ಯುವಿನಿಂದ ಅಥವಾ ಅಕಸ್ಮಾತವಾಗಿ ಯಾವನಾದರೂ ಮರಣ ಹೊಂದಿದರೆ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮದೊಳಗೆ ಹೆಣ ಸಿಕ್ಕರೆ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು

೧೨ ರಕಮು ೧ನೇದು-- ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನಾದರೂ ಅಪಮೃತ್ಯುವಿನಿಂದ ಅಥವಾ ಅಕಸ್ಮಾತವಾಗಿ ಮರಣ ಹೊಂದಿದರೆ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮದ ಹದ್ದಿನೊಳಗೆ ಹೆಣ ಸಿಕ್ಕರೆ, ಪೋಲೀಸ ಪಾಟೀಲನು, ಯಾವ ಪೋಲೀಸ ಠಾಣೆದ ಹದ್ದಿನೊಳಗೆ ಗ್ರಾಮ ಇರುವದೋ ಆ ಪೋಲೀಸ ಠಾಣೆ ವಶದಲ್ಲಿರುವಂಥಾ ಅಮಲದಾರರಿಗೆ ತಾತ್ಕಾಲ ರಿಪೋರ್ಟ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಪರಂತು ಅಂಥಾ ಅಮಲದಾರ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ವಿಲಂಬವಾಗಿ ಪ್ರಸಂಗ ಬರಲು ಜರೂರಾದ್ದಾಗಿಯಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವನು ಸ್ವತಃ ಗ್ರಾಮದೊಳಗಿನ ಅಥವಾ ನೆರೆಹೊರೆ ಗ್ರಾಮದೊಳಗಿನ ಅಬ್ರೂದಾರ ಹಾಂಗೂ ಹುಷಾರ ಇರುವಂಥಾ ಮೂರು ಅಥವಾ ನಾಲ್ಕು ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಪಂಚಾಯಿತ ಮಾಡುವದರ ಸಲುವಾಗಿ ತಾತ್ಕಾಲ ಕೂಡಿಸಬೇಕು ಆ ಬಳಿಕ ಅಂಥಾ ಮನುಷ್ಯರು, ಮೃತ ಪಟ್ಟ ಕಾರಣ, ಹಾಂಗೂ ತತ್ಸಂಬಂಧವಾದ

ಯಿತರ ದಕೀಕತುಗಳು ಯಿವುಗಳ ಬಾಬತಿಯಲ್ಲಿ ಚೌಕಸಿ ಮಾಡಿ ಶೇಖಿ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಪೋಲೀಸ ಪಾಟೀಲನು ಸದರೀ ಪೋಲೀಸ ಠಾಣೆ ಶಹರದಲ್ಲಿರುವಂಥಾ ಅಮಲದಾರನ ಕಡೆ ಮುಟ್ಟಿಸಬೇಕು.

ರಕಮು ೨ನೇದು– ಸದರಹೂ ಪ್ರಕಾರದ ಪಂಚಾಯಿತಿಯೊಳಗೆ ಕೂಡುವದರ ದೆಸೆಯಿಂದ ಪೋಲೀಸ ಪಾಟೀಲನಿಂದ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವಂಥಾ ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನಾದರೂ ವಾಜಬಿ ಕಾರಣ ತೋರಿಸಿದ ಹೊರತು ಆ ಪ್ರಕಾರ ನಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ನಾಕಾರೆ ಪಟ್ಟರೆ ಅಥವಾ ತಾತ್ಸರ ಮಾಡಿದರೆ ಅಂಥಾ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಥಾ ಮನುಷ್ಯನ ಮೇಲೆ ಮಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟನ ಸಮಕ್ಷ ಗುನ್ಹೆದ ಸಾಬೀತಾದಲ್ಲಿ ಅಂಥಾ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ೫೦ ರೂಪಾಯಿ ವರೆಗೆ ದಂಡ ಮಾಡಬೇಕು ಅಥವಾ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ವರೆಗೆ ಕೈದು ಮಾಡಬೇಕು.—

ಪಂಚಾಯಿತಿಯೊಳಗೆ ಕೂಡಲಿಕ್ಕೆ ನಾಕಾರೆ ಪಟ್ಟರೆ ಅಥವಾ ತಾತ್ಸರ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷೆ.

೧೩. ಪೋಲೀಸ ಪಾಟೀಲನು, ತನ್ನ ಗ್ರಾಮದೊಳಗಿನ ಫಲಾನೆ ಮನುಷ್ಯನು ಯಿತರ ಠಿಕಾಣೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರೀ ಗುನ್ಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆಂಬುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಬಬು ತೋರಿದರೆ ಅಂಥಾ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಹಿಡಿದು ಯಾವ ಪೋಲೀಸ ಠಾಣೆದ ಹದ್ದಿನೊಳಗೆ ತನ್ನ ಗ್ರಾಮ ವಿರುತ್ತದೋ ಆ ಠಾಣೆದ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಪೋಲೀಸ ಅಮಲದಾರನು ಅಥವಾ ಅವನ ತಾಬೇಯೊಳಗಿನ ಅಮಲದಾರನು ಬರುವ ವರೆಗೆ ಅಂಥಾ ಕೈದಿಯನ್ನು ಅಟಕಾಯಿಸಿ ಯಿಡತಕ್ಕದ್ದು. ಮತ್ತು ಅಂಥಾ ಆರೋಪಿತನಾದ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಹಾಂಗೂ ಆ ಬಾಬತು ಖಟ್ಲೆಯೊಳಗೆ ಪುರಾವೆಕ್ಕೆ ವುಪಯೋಗ ಬೀಳುವದಾಗಿರುವಂಥಾ ಹಾಂಗೂ ತನ್ನ ಸ್ವಾಧೀನದೊಳಗೆ ಬಂದಿರುವಂಥಾ ಯಾವತ್ತು ಜಿನಸುಗಳನ್ನು ಸದರಹೂ ಪ್ರಕಾರದ ಪೋಲೀಸ ಅಮಲದಾರನ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.—

ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನಾದರೂ ಯಿತರ ಠಿಕಾಣೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರೀ ಗುನ್ಹೆ ಮಾಡಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಂಥಾ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಪೋಲೀಸ ಪಾಟೀಲನು ಹಿಡಿಯಬಹುದು.

೧೪. ರಕಮು ೧ನೇದು– ಯಾವ ಖಟ್ಲೆಯೊಳಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ತನಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿರುವದಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥಾ ಖಟ್ಲೆ ಬಾಬತು ತನ್ನ ಕೆಲಸವೆಂದು ಪೋಲೀಸ ಪಾಟೀಲನಿಗೆ ಚೌಕಸಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಿದಾರರನ್ನು ಕರಿಸಿ ವಿಚಾರಿಸಲಿಕ್ಕೂ ಹಾಂಗೂ ಬಚ್ಚಿಟ್ಟಿದ್ದೋಣಾದಂಥಾ ಜಿನಸುಗಳ ದೆಸೆಯಿಂದ ಝಡತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೂ ಅಧಿಕಾರವನ್ನುಳ್ಳವನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಪರಂತು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವಾದ ಪ್ರಸಂಗ ಬಿದ್ದರೇನೇ ಹೊರತು ಪೋಲೀಸ ಪಾಟೀಲನು ಸೂರ್ಯಾಸ್ತವಾದಾರಭ್ಯ ಸೂರ್ಯೋದಯವಾಗುವರೆಗೆ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂಥಾ ಮನೆಯ ಝಡತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲೀಸಬಾರದು.

ರಕಮು ೨ನೇದು– ಪೋಲೀಸ ಪಾಟೀಲನಿಗೆ ಝಡತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೂ– ಹಾಂಗೂ ಗುನ್ಹೆಗಾರರಿದ್ದಾರೆಂಬದಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿರುವಂಥಾ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಹಿಡಿಯುವದರ ದೆಸೆಯಿಂದ ಯರಡನೇ ಗ್ರಾಮದ ಹದ್ದಿನೊಳಗೆ ಹೋಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಅಧಿಕಾರವದೆ. ಪರಂತು ಸದರಹೂ ಬಾಬತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಥಾ ಪೋಲೀಸ ಪಾಟೀಲನು ಅಂಥಾ ಗ್ರಾಮದ ಪೋಲೀಸ ಪಾಟೀಲನಿಗೆ ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಾತಮಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು– ಅಂಥಾ ಗ್ರಾಮದ ಪೋಲೀಸ ಪಾಟೀಲನು ತನ್ನ ಕೈಲಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವನಿಗೆ ಮದ್ದತು ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಝಡತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಅಥವಾ ಬೆನ್ನಹತ್ತಿ ಹೋಗುವ ಕೆಲಸ ನಡಿಸುವ ಬಾಬತು ಜವಾಬದಾರಿ ಅವನ ಮೇಲೆ ಯಿರತಕ್ಕದ್ದು.–

ಚೌಕಸಿ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಿದಾರರನ್ನು ಕರಿಸಿ ವಿಚಾರಿಸಬಹುದು.

ಜಬಾನಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಬೋಣ. ಬಚ್ಚಿಟ್ಟ ಜಿನಸಿನ ದೆಸೆಯಿಂದ ಝಡತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಬೋಣ. ಪರಂತು ಸೂರ್ಯಾಸ್ತವಾದಾರಭ್ಯ ಸೂರ್ಯೋದಯವಾಗುವರೆಗೆ ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವಾದ ಪ್ರಸಂಗವಿದ್ದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿರುವಂಥಾ ಮನೆಯ ಝಡತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ.

ಯರಡನೇ ಗ್ರಾಮದ ಹದ್ದಿನೊಳಗೆ ಹೋಗಬಹುದೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ.

೧೫. ಪೋಲೀಸ ಪಾಟೀಲನು, ತನಿಗೆ ತಪ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದೋಣಾದಂಥಾ ಚೌಕಸಿಯನ್ನಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಯಿತರ ಕೆಲಸವನ್ನಾಗಲಿ ಮಾಡುವದರ ದೆಸೆಯಿಂದ ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಯೊಳಗೆ, ಅಥವಾ ಜುಗಾರ ಆಡುವಂಥಾ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ, ಅಥವಾ

ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿ ಹಾಂಗೂ ಜುಗಾರ ಆಡುವಂಥಾ ಸ್ಥಳ ಮುಂತಾದ್ದರಲ್ಲಿ ವಾರಂಟ ನಹೊತಾಗಿ ಹೊಕ್ಕು ತಪಾಸ ಮಾಡಬಹುದು.

ದುರ್ಮಾರ್ಗ ಪ್ರವರ್ತಕರಾದಂಥಾ ಜನರು ಕೂಡಿ ಬರುವಂಥಾ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ವಾರಂಟಿನ ಹೊರತಾಗಿ ಹೊಕ್ಕು ತಪಾಸಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಡವುಳ್ಳವನಾಗಿರ ತಕ್ಕದ್ದು.—

ಸಣ್ಣ ಮಾರಾಮಾರಿ, ಹಾಗೂ ಬಯ್ಯುವಿಕೆ ಹಾಂಗೂ ನುಕಸಾನ ಸಣ್ಣ ಚೋರಿ, ಇಂಥಾ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಮುಕದ್ದಮೆದ ಇನಸಾಫ, ಕಿಮ್ಮತ್ತು ಅಥವಾ ನುಕಸಾನು ೨ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮೀರದಿದ್ದಾಗಿರುವಲ್ಲಿ, ಮಾಡಬಹುದು.

ಪೋಲೀಸ ಪಾಟೀಲನ ಹುಕುಮಿಗೆ ಹರಕತ್ತು ಪಡಿಸಿದಂಥ ಆರೋಪವುಳ್ಳಂಥಾ ಮನುಷ್ಯನ ಇನಸಾಫ ಮಾಡಬಹುದು.

೧೫ ಪೋಲೀಸ ಪಾಟೀಲನು, ತನ್ನ ಗ್ರಾಮದ ಹದ್ದಿನೊಳಗೆ ಸಣ್ಣ ಮಾರಾಮಾರಿ ಅಥವಾ ಬಯ್ಯುವಿಕೆ, ಅಥವಾ ನುಕಸಾನಿ ಅಥವಾ ಸಣ್ಣ ಚೋರಿ ಮಾಡಿದ್ದರ ಆರೋಪ ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನ ಮೇಲಾದರೂ ಬಂದಿದ್ದು ಚೋರಿಯಾದ ಮಾಲಿನ ಅಥವಾ ನುಕಸಾನಿನ ಬಾಬತು ಗೊತ್ತಾದ ಕಿಂಮತು ಯರಡು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮೀರದಿದ್ದಾಗಿ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಅಂಥಾ ಮನುಷ್ಯನ ಇನಸಾಫ ಮಾಡಬಹುದಾದ್ದಲ್ಲದೆ ತನ್ನಿಂದ ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡಲಾಗುವಂಥಾ ಹುಕುಮಿಗೆ ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನಾದರೂ ಹರಕತ್ತು ಪಡಿಸಿದರೆ ಅಥವಾ ಅಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಡೆದರೆ ಅಂಥಾ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಥಾ ಮನುಷ್ಯನ ಇನಸಾಫನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಬಹುದು. ಮತ್ತು ಸದರಹೂ ಪ್ಯೆಕಿ ಯಾವ ಅಪ್ರಕೃತ್ಯವನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ತನ್ನ ಸಮಕ್ಷ ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನಮೇಲೆ ಪುರಾವೆ ಆಗುವದೋ ಅಂಥವನಿಗೆ ೫ ರೂಪಾಯಿ ವರಿಗೆ ದಂಡ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ; ಅಥವಾ ನಾಲ್ವತ್ತೆಂಟು ತಾಸಿನ ವರಿಗೆ ಗ್ರಾಮದ ಛಾವಡಿಯೊಳಗೆ ಕ್ಯೆದಿನಲ್ಲಿ ಇಡಲಿಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನುಳ್ಳವನಾಗಿರ ತಕ್ಕದ್ದು. ಬೇಅದಬಿನ ಬಗ್ಗೆ ದಂಡ ಕೊಡದಿದ್ದರೇನೇ ಮಾತ್ರ ಕ್ಯೆದ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶಿಕ್ಷೆ.

ಬೇನಕಿ ವುಪದ್ರವಕಾರಕ ಹಾಂಗೂ ಕೆಳಗೆ ಬರೆದಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ದುರ್ಮಾರ್ಗ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ.

೧೬ ಕೆಳಗೆ ಬರೆಯುವ ಪ್ರಕಾರದ ವುಪದ್ರವಕಾರಕರಾದಂಥಾ ಅಥವಾ ದುರ್ಮಾರ್ಗ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಂಥಾ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ವೊಂದು ರೂಪಾಯಿ ವರಿಗೆ ದಂಡ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮದ ಛಾವಡಿಯೊಳಗೆ ಹನ್ನೆರಡು ತಾಸಿನ ವರಿಗೆ ಕ್ಯೆದಿನಲ್ಲಿಡುವದಕ್ಕಾಗಲಿ, ಹಾಂಗೂ ಅಂಥಾ ವುಪದ್ರವಕಾರಕವಾದ ಅಥವಾ ದುರ್ಮಾರ್ಗವಾದ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾಡದಂತೆ ಮನಾಯಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪೋಲೀಸ ಪಾಟೀಲನು ಅಧಿಕಾರವನ್ನುಳ್ಳವನಾಗಿರ ತಕ್ಕದ್ದು. ಆ ಕೃತ್ಯಗಳು ಯಾವ ಪ್ರಕಾರವೆಂದರೆ.—

ಯಾವ ಪ್ರಾಣಿಗಾದರು ಹೊಡಿಯೋಣ ವಗೈರೆ.

೧. ಯಾವ ಪ್ರಾಣಿಗಾದರೂ ಮನಸ್ಸೋಯಿಚ್ಛೆಯಾಗಿ ಹಾಂಗೂ ಕ್ರೂರತನದಿಂದ ಹೊಡಿಯುವಂಥಾ ಅಥವಾ ಅದರ ವುಪಯೋಗವನ್ನು ಕ್ರೂರ ರೀತಿಯಿಂದ ಮಾಡುವಂಥಾ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾತನೆ ಪಡಿಸುವಂಥಾ ಮನುಷ್ಯನು.

ಭಾವಿ ಮುಂತಾದ್ದರೊಳಗೆ ಮ್ಯೆತೊಳೆಯೋಣ, ಅಥವಾ ಮೀಗಿಯೋಣ, ಅಥವಾ ಖರಾಬ ಮಾಡೋಣ.

೨ ಯಾವ ಕೆಲಸದ ವುದ್ದಿಶ್ಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಭಾವಿ, ಅಥವಾ ಕೊಂಡ ಅಥವಾ ಹೌದ ನೇಮಿಸಲ್ಪಡುವದೋ ಆಗಿರುತ್ತದೋ ಅಂಥಾ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕಮ್ಮಿ ವುಪಯೋಗ ಬೀಳುವಂತೆ ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಮ್ಯೆತೊಳೆಯುವಂಥಾ, ಅಥವಾ ಮೀಗಿಯುವಂಥಾ, ಅಥವಾ ಇತರ ರೀತಿಯಿಂದ ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಖರಾಬು ಮಾಡುವಂಥಾ, ಅಥವಾ ಮಾಡಿಸುವಂಥಾ ಮನುಷ್ಯನು.—

ಪ್ರತಿಬಂಧ ಮಾಡಲಾದಂಥಾ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕಸ ಮುಂತಾದ್ದು ಹಾಕೋಣ.

೩ ಪ್ರತಿಬಂಧ ಮಾಡಲಾದಂಥಾ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕಸ ಅಥವಾ ಹೊಲಸು ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ಹಾಕುವಂಥಾ ಅಥವಾ ಇಡುವಂಥಾ ಮನುಷ್ಯನು.

ಮಲ ಮೂತ್ರದಿಂದ ಹೊಲಸು ಮಾಡೋಣ.

ಸಾರಾಯಿ ಮುಂತಾದ್ದು ಕುಡಿದು ತುಫಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಅಥವಾ ತನ್ನ ಯುಕ್ತಿಕೆ ತನಿಗೆ

೪. ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾದ ರಸ್ತೆಯೊಳಗಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಾಗಲಿ ಅಥವಾ ರಹದಾರಿಯ ಠಿಕಾಣೆಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಹೊಲಸುಮಾಡುವಂಥಾ, ಅಥವಾ ಸಾರಾಯಿ ಮುಂತಾದ್ದು ಕುಡಿದು ತುಫಾನು ಅಥವಾ ದಾಂಡಿಗೆತನವನ್ನು ಮಾಡುವಂಥಾ, ಅಥವಾ ತನ್ನ

ಮಿಶ್ರಣ ತನಿಖೆಯಿಲ್ಲದಂತೆ ಇರುವಂಥಾ ಅಥವಾ ಬಂಗಾರ ಇಡುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ ಕಿಸುವಂಥಾ ಅಥವಾ ಅಂಥಾ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವಂಥಾ ಮನುಷ್ಯನು.

ಉಳ್ಳದಾಗಿ ಆಗೋಣ. ಅಥವಾ ಬಂಗಾರ ಅಡವಾಗ ಕಡಿಯೋಣ.

೧೪ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವಂಥಾ ಅಥವಾ ಆಶ್ರಯದುವಂಥಾ ಜನರಿಗೆ ಪ್ರಾಣ ಭಯಪ್ರದವಾಗಿ ಬಾಕಿ ಕಳ್ಳರೊಳಗೆ ಅಥವಾ ಪಟ್ಟಿಗುಂಡಿಯೊಳಗೆ ಅಥವಾ ಅಂಥಾ ಇತರ ಯಾವದರ ಕೊಳಗಳಾದರೂ ಕೊಳಕು ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಪ್ರಮಾಣಿಸುವಂಥಾ, ಅಥವಾ ಮನೆಯೊಳಗಿಂದ ಅಥವಾ ಕಾರಖಾನೆಯೊಳಗಿಂದ ಅಥವಾ ತಬೇಲೆಯೊಳಗಿಂದ ಅಥವಾ ಪಾಯಖಾನೆಗಳೊಳಗಿಂದ ಅಥವಾ ಅಂಥಾ ಇತರ ಸ್ಥಾನದಿಂದಾದರೂ ಜನರು ತಿರುಗಾಡುವಂಥಾ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕೊಳಕು ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಹರಿಸುವಂಥಾ, ಅಥವಾ ನೀರು ಕುಡಿಯುವದರ ಪುಷ್ಕರಣಿವಾಗಿ ಜೋಕೆ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಂಥಾ ಕೆರೆಗೆ ಅಥವಾ ಬಾವಿಗೆ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ನಾಲೆಯಿಂದ ನೀರು ಬರುತ್ತಿರುತ್ತದೋ ಅಂಥಾ ನಾಲೆಯೊಳಗೆ ಸತ್ತಂಥಾ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಕೊಳಕು ಮುಂತಾದ್ದನ್ನಾಗಲಿ ಹಾಕುವಂಥಾ ಅಥವಾ ಅಂಥಾ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹಾಕಲಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಉಪದ್ರವ ಆಗುವದೋ ಅಂಥಾ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹಾಕುವಂಥಾ ಮನುಷ್ಯನು:—

ಬಾಕಿ-ಗಳ ಮುಂತಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಕೊಳಕು ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಪ್ರಮಾಣಿಸೋಣ.

ಮನೆ, ತಬೇಲೆ, ಪಾಯಖಾನೆ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಜನರು ತಿರುಗಾಡುವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕೊಳಕು ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಹರಿಯುವಹಾಗೆ ಮಾಡೋಣ.

ನೀರು ಕುಡಿಯುವದರ ಪುಷ್ಕರಣಿವಾಗಿ ಜೋಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿರುವಂಥಾ ಕೆರೆ ಮುಂತಾದ್ದಕ್ಕೆ ಯಾವ ನಾಲೆಯೊಳಗಿಂದ ನೀರು ಬರುತ್ತಿರುತ್ತದೋ ಅಂಥಾ ನಾಲೆಯೊಳಗೆ ಸತ್ತ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಕೊಳಕೆಯನ್ನು ಹಾಕೋಣ.

೧೫ ಹಿಂದಿನ ಎರಡು ಕಲಮುಗಳ ಅನ್ವಯ ಫಿರ್ಯಾದಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಪಕ್ಷಕಾರರ ಸಮಕ್ಷಮ ಬಾಯಿಮಾತಿನಿಂದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತರೀತಿಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕು. ಗುನ್ಹೆಗಾರರೆಂದು ತೋರಬಂದಾಗಿ ದಫ್ತರದೊಳಗೆ ಬರೆಯುವದರ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಯಾವ ವೇಳೆ ಇಲ್ಲಾದರೂ ಫಿರ್ಯಾದಿ ಮಾಡುವಂಥವನು ತನ್ನ ಫಿರ್ಯಾದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಬಿಡಬಹುದು. ಇಂಥಾ ಖಟ್ಲೆಯೊಳಗೆ ಫಿರ್ಯಾದಿ ಮಾಡುವಂಥವನ ಹಾಂಗೂ ಆರೋಪಿತ ಮನುಷ್ಯರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಹಾಂಗೂ ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಹಾಂಗೂ ಶಿಕ್ಷೆಯ ಠರಾವು, ಅಥವಾ ಹುಕುಮು, ಅಥವಾ ಫಿರ್ಯಾದನ್ನು ತೆಗದು ಹಾಕಿದ್ದರ ಬಾಬತು ಹಕೀಕತು, ಇವುಗಳನ್ನು ದಫ್ತರದಲ್ಲಿ ತಾರೀಖು ಸಹಿತ ಬರೆಯತಕ್ಕದ್ದು. ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟನು ಹುಕುಮು ಮಾಡುವಪ್ರಮಾಣದ ಪ್ರಕಾರ ಹಾಂಗೂ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಹಾಂಗೂ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಮಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟನ ಕಡೆ ಆ ದಫ್ತರವನ್ನು ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.—

ಹಿಂದಿನ ಎರಡು ಕಲಮುಗಳ ಅನ್ವಯ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸ ನಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ.—

೧೬ ತನ್ನ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ದೊರೆತಂಥಾ ಯಾವತ್ತು ಬೇವಾರಸಿ ಮಾಲನ್ನು ಮುಂಬಯಿ ಇಲಾಖೆಯ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಪೋಲೀಸ ಆಕ್ಟಿನ ೨೫ನೇ ಕಲಮಿನ ೧ನೇ ಕಲಮಿನ ಪ್ರಕಾರ ತನ್ನ ಕಡೆ ಕೊಡೋಣಾದಂಥಾ ದ್ದಾಗಿದ್ದು ಅಥವಾ ಇತರ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೊಡೋಣಾದಂಥಾ ದ್ದಾಗಿದ್ದ ಮಾಲನ್ನು ಪೋಲೀಸ ಪಾಟೀಲನು ತನ್ನ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹುಕುಮತ್ತು ವುಳ್ಳಂಥಾ ಸಮೀಪದ ಮಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟನಿಗೆ ರಿಪೋರ್ಟ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಸದರೀ ಮಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟನು ಹುಕುಮು ಮಾಡುವ ಪ್ರಕಾರ ವರ್ತಿಸಬೇಕು. ಪರಂತು ಹೀಂಗೆ ಠರಾಯಿಸಿ ಅದಲ್ಲಾ, ಈ ಆಕ್ಟಿನ ಯಾವ ಠರಾವಿನ ಮೇಲಿಂದಾದರೂ ಸನ ೧೮೬೭ನೇ ಇಸವಿ ೬ನೇ ಆಕ್ಟಿನ ೧೬ನೇ ಕಲಮಿನೊಳಗಿನ ಠರಾವಿಗೆ ವ್ಯತ್ಯಯ ಬರುತ್ತದೆಂಬದಾಗಿ ತಿಳಿಯ ಬಾರದು

ಬೇವಾರಸಿ ಮಾಲು.

೧೭ ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನ ಮೇಲಾದರೂ ಇತರ ಯಾವ ಕಾಯಿದೆಯ ಅನ್ವಯವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಆಕ್ಟಿನ ಅನ್ವಯವಾಗಲಿ ಫಿರ್ಯಾದಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಪಾತ್ರನಾಗುವಂಥಾ ಮನುಷ್ಯನು ಈ ಆಕ್ಟಿನ ಯಾವ ಠರಾವಿನ

ಈ ಆಕ್ಟಿನ ಅನ್ವಯ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಬರುವಂಥಾ ಮನುಷ್ಯನ ಮೇಲೆ ಬೇರೆ ಯಾವದರ ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ಅನ್ವಯ ಫಿರ್ಯಾದು ಮಾಡಬಹುದು.—

ಮೇಲಿಂದಾದರೂ ಅಂಥಾ ಫಿರ್ಯಾದಿಯೊಳಗಿಂದಾದರೂ ಅಥವಾ ಶಿಕ್ಷೆಯಿಂದಾದರೂ ವಿಮುಕ್ತನಾಗುವ-

ನೆಂಬದಾಗಿ ತಿಳಿಯ ಬಾರದು - ಪರಂತು ಹೀಂಗೆ ಠರಾಯಿಸಿ ಅದಲ್ಲದೆ ಹೊಂದೇ ಗುನ್ಹೆದ ಬದಲಾಗಿ ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನಿಗಾದರೂ ಎರಡಾವರ್ತಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಆಗಬಾರದು.

ಪೋಲೀಸ ಪಾಟೀಲನು ಗೈರಹಾಜರಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅಕಸ್ಮಾತ ಬ್ಯಾನಿ ಬಿದ್ದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸ ನಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ.

೩೧ ಪೋಲೀಸ ಪಾಟೀಲನು ಗ್ರಾಮದೊಳಗೆ ಹಾಜರು ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ್ಯೆ ಅಥವಾ ಅಕಸ್ಮಾತ ಬ್ಯಾನಿ ಬಿದ್ದಾಗ್ಯೆ ಅಥವಾ ಇತರ ನಿರುಪಾಯದ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವನಿಂದ ಕೆಲಸ ನೋಡಲಾಪದಿದ್ದಾಗ್ಯೆ ಅಂಥವನು ತನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಲಾಯಕನಾಗಿರುವಂಥಾ ತನ್ನ ಆಪ್ತನಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಅಂಥವನು ಲಾಯಕ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಇತರ ಲಾಯಕ ಮನುಷ್ಯನಿಗಾಗಲಿ, ವೊಪ್ಪಿಸಿ ತಾನು ಯಾವ ಮಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟನ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ತಾಬೇ ಯೊಳಗೆ ಇರುತ್ತಾನೋ ಆ ಮಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟನಿಗೆ ಸದರಹೂ ಬಗ್ಯೆ ತಾತ್ಕಾಲ ರಿಪೋರ್ಟ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಅಂಥವನಿಂದ ಹುಕುಮು ಬರುವವರಿಗೆ ಗುನ್ಹೆಗಾರರ ಇನಸಾಫ ಮಾಡಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸದ ಹೊರ್ತು ಪೋಲೀಸ ಪಾಟೀಲನ ಯಾವತ್ತು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸದರಹೂ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸ ವೊಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂಥಾ ಮನುಷ್ಯನು ನಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಸಂಕ್ಷೇಪ ನಾಮೆ.

೩೨ ಈ ಆಕ್ಟಿನ ಹೆಸರನ್ನು ಇತರ ಆಕ್ಟಿನೊಳಗಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ದಸ್ತಾವೇಜಿನಲ್ಲಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಅರ್ಜಿತದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸನಲ್ಲಾಗಲಿ, ಬರಿಯ ಬೇಕಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ "ಮುಂಬಯಿ ಇಲಾಖಿದ ಗ್ರಾಮ ಪೋಲೀಸಿನ ಬಾಬತು ಸನ ೧೮೬೭ ನೇ ಇಸವಿ ಆಕ್ಟು" ಎಂಬದಾಗಿ ಬರಿದರೆ ಸಾಕು -

(True Translation)

VENAYEK WASSOODEW,

Oriental Translator to Government.